

APATTE

INSTITUTO TURISTIKON MEΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΤΕΥΧΟΣ 7

ΑΘΗΝΑ - ΑΓΚΕΡΕΠΙΟΥ 2018

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

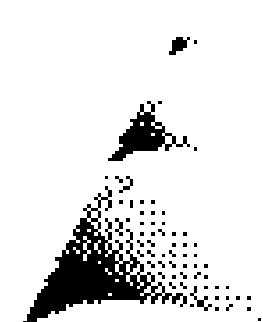
ΔΕΛΤΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ

ΤΕΥΧΟΣ 7

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2008

ISSN: 1791-0064

Έκδοση:

DRATTE

**Δράσεις για την Ανάπτυξη του Τουρισμού
και της Τουριστικής Εκπαίδευσης**

**Ινστιτούτο Τουριστικών Μελετών και Ερευνών
(Tourism Research Institute)**

Ζωοδόχου Πηγής 2-4, 10678 Αθήνα

Τηλ: 210 3806877

Φαξ: 210 3808302

URL: www.dratte.gr

Email: info@dratte.gr

Υπεύθυνος έκδοσης: Λαλούμης Δημήτρης

Σύνταξη:

Υπεύθυνος Σύνταξης:

Σύμβουλος έκδοσης:

Υπεύθυνος ύλης:

Μανούσου Μαργαρίτα

Σαραντοπούλου Ιωάννα

Παπαδογούλας Γεώργιος

Επιμέλεια:

Επιστημονικός υπεύθυνος:

Επιστημονικός σύμβουλος:

Καραγιάννης Στέφανος

Λούπα Χάϊδω

Γραμματειακή υποστήριξη:

Ρέκκα Ξανθίππη

Χαραλαμπίδης Κυριάκος

Νομικός σύμβουλος:

Καυκά Αριάδνη

TOURISM ISSUES
TOURISM SCIENCES REVIEW

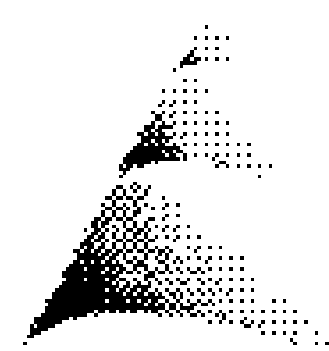

VOL 7

DECEMBER 2008

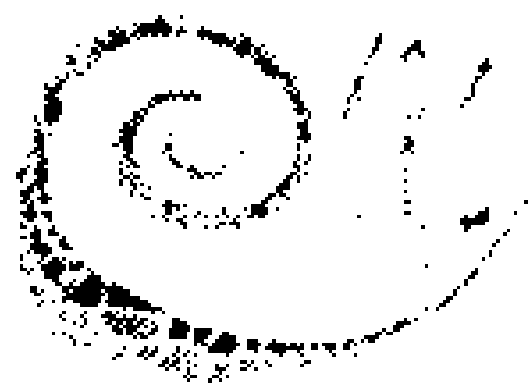
ISSN: 1791-0064

Published by:

OPATTE

Activities for the Development of Tourism and Tourism Education

Tourism Research Institute

2-4 Zoodohou Pigis str, 10678 Athens, Greece

Tel: + 30 210 3806877

Fax: + 30 210 3808302

URL: www.dratte.gr

Email: info@dratte.gr

Editor: Laloumis Dimitris

Executive committee:

Editor in chief:

Manousou Margaret

Editor in charge:

Sarantopoulou Joan

Executive editor:

Papadogoulas George

Scientific Supervision:

Scientific supervisor:

Karagiannis Stefanos

Scientific consultant:

Loupa Haido

Secretariat:

Rekka Xanthippi

Haralambidis Kiriakos

Legal advisor:

Kafka Ariadni

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Επιστημονική Επιτροπή

Αγιομυριανάκης Γεώργιος	<i>Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο</i>
Alexandru Nedelea Stefan cel Mare	<i>University Suceava, Romania</i>
Ανάγνος Νικόλαος	<i>Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης</i>
Ανδρεοπούλου Ζαχαρούλα	<i>Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης</i>
Αραμπατζής Γαρύφαλος	<i>Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης</i>
Βαρβαρέσος Στέλιος	<i>Τ.Ε.Ι. Αθήνας</i>
Βενετσανοπούλου Μάρω	<i>Πάντειο Πανεπιστήμιο</i>
Βλησίδης Ανδρέας	<i>Τ.Ε.Ι. Κρήτης</i>
Βλιάφος Σπυρίδων	<i>Πανεπιστήμιο Αθηνών</i>
Γαργαλιάνος Δημήτριος	<i>Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης</i>
Georgopoulos Apostolos	<i>Universitate Wien</i>
Δουβής Ιωάννης	<i>Πανεπιστήμιο Αθηνών</i>
Έξαρχος Γεώργιος	<i>Τ.Ε.Ι. Σερρών</i>
Ευθυμιάτου Πουλάκου Αντωνία	<i>Τ.Ε.Ι. Αθήνας</i>
Halimi Ghaleb	<i>American University of Beirut</i>
Henning Gerhard	<i>University of Applied Sciences of Düsseldorf</i>
Καραγιάννης Στέφανος	<i>Τ.Ε.Ι. Λαμίας</i>
Καραμέρης Αθανάσιος	<i>Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης</i>
Λάζος Κωνσταντίνος	<i>Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης</i>
Λαλούμης Δημήτρης	<i>Τ.Ε.Ι. Αθήνας</i>
Μαύρος Κωνσταντίνος	<i>Τ.Ε.Ι. Αθήνας</i>
Μοίρα Πολυξένη	<i>Τ.Ε.Ι. Πειραιά</i>
Μυλωνόπουλος Δημήτριος	<i>Τ.Ε.Ι. Πειραιά</i>
Παπαγεωργίου Κωνσταντίνος	<i>Γεωπονική Αθηνών</i>
Παπαδογιαννάκης Νικόλαος	<i>Πανεπιστήμιο Κρήτης</i>
Παπανίκος Γρηγόρης	<i>Γενικός Γραμματέας Ο.Κ.Κ.Ε.</i>
Παπασταύρου Αναστάσιος	<i>Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης</i>
Πολυχρονόπουλος Γεώργιος	<i>Τ.Ε.Ι. Αθήνας</i>
Πρινιανάκη Ρία	<i>Τ.Ε.Ι. Ηρακλείου</i>
Σαρρής Νεοκλής	<i>Πάντειο Πανεπιστήμιο</i>
Schnell Axel	<i>University of Applied Sciences of Düsseldorf</i>
Σούλης Σωτήρης	<i>Τ.Ε.Ι. Αθήνας</i>
Στεργιούλας Απόστολος	<i>Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου</i>
Σωτηριάδης Μάριος	<i>Τ.Ε.Ι. Ηρακλείου</i>
Ταμπάκης Στυλιανός	<i>Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης</i>
Τσαντόπουλος Γεώργιος	<i>Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης</i>
Τσαχαλίδης Ευστάθιος	<i>Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης</i>
Φράγκος Χρήστος	<i>Τ.Ε.Ι. Αθήνας</i>
Χατζηφωτίου Σεβαστή	<i>Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης</i>
Χριστοπούλου Όλγα	<i>Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας</i>

TOURISM ISSUES
TOURISM SCIENCES REVIEW

Editorial board

Agiomirianakis George	<i>Hellenic Open University</i>
Alexandru Nedelea Stefan	<i>University Suceava, Romania</i>
cel Mare	<i>Aristotle University of Thessaloniki</i>
Anagnos Nick	
Andreopoulou Zaharoula	<i>Aristotle University of Thessaloniki</i>
Arabatzis Garifallos	<i>Demokritus University of Thrace</i>
Douvis Ioannis	<i>University of Athens</i>
Efthimiatou Poulakou	<i>Technological Education Institute of Athens</i>
Antonia	
Exarhos George	<i>Technological Education Institute of Serres</i>
Frangos Hristos	<i>Technological Education Institute of Athens</i>
Gargalianos Dimitrios	<i>Demokritus University of Thrace</i>
Georgopoulos Apostolos	<i>Universitaet Wien</i>
Halimi Ghaleb	<i>American University of Beirut</i>
Hatzifotiou Sevasti	<i>Demokritus University of Thrace</i>
Hristopoulou Olga	<i>University of Thessaly</i>
Karagiannis Stefanos	<i>Technological Education Institute of Lamia</i>
Karameris Athanasios	<i>Aristotle University of Thessaloniki</i>
Lazos Konstantinos	<i>Aristotle University of Thessaloniki</i>
Laloumis Dimitrios	<i>Technological Education Institute of Athens</i>
Mavros Konstantinos	<i>Technological Education Institute of Athens</i>
Milonopoulos Dimitrios	<i>Technological Education Institute of Piraeus</i>
Mira Polixeni	<i>Technological Education Institute of Piraeus</i>
Papadogiannakis Nikolaos	<i>University of Crete</i>
Papageorgiou	<i>Agricultural University Of Athens</i>
Konstantinos	
Papastavrou Anastasios	<i>Aristotle University of Thessaloniki</i>
Polihronopoulos George	<i>Technological Education Institute of Athens</i>
Prinianaki Ria	<i>Technological Education Institute of Crete</i>
Sarris Neoklis	<i>Panteion University</i>
Schnell Axel	<i>University of Applied Sciences of Düsseldorf</i>
Sotiriadis Marios	<i>Technological Education Institute of Crete</i>
Soulis Sotiris	<i>Technological Education Institute of Athens</i>
Stergioulas Apostolos	<i>University of the Peloponnese</i>
Tabakis Stilianos	<i>Demokritus University of Thrace</i>
Tsahalidis Efstathios	<i>Demokritus University of Thrace</i>
Tsantopoulos George	<i>Demokritus University of Thrace</i>
Varvaresos Stelios	<i>Technological Education Institute of Athens</i>
Venetsanopoulou Maro	<i>Panteion University of Athens</i>
Vliafos Spiridon	<i>University of Athens</i>
Vlisidis Andreas	<i>Technological Education Institute of Crete</i>

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΗ

Επιστήμη είναι η γνώση του επιστητού, δηλαδή η γνώση που καλύπτει συστηματικά και με πληρότητα ένα θεματικό πεδίο. Επιστήμη είναι μία, και στόχο έχει την κατανόηση όλων των φαινομένων. Όμως εξαιτίας της ανθρώπινης αδυναμίας να διαχειριστεί πνευματικά το σύνολο των κανόνων που διέπουν τον κόσμο, η επιστήμη διαχωρίζεται σε επιμέρους επιστήμες, που η κάθε μία καλύπτει ένα κύκλο αντικειμένων.

Οι **επιστήμες του τουρισμού** μπορούν να διαχωριστούν σε δύο θεματικές περιοχές. Τις επιστήμες κατανόησης του τουριστικού φαινομένου και τις επιστήμες διαχείρισης επιχειρήσεων φιλοξενίας.

Η ενασχόληση με τις επιστήμες οδηγεί σε εμπειριστατωμένες μελέτες που έχουν ως στόχο την κατανόηση της πραγματικότητας. Οι μελέτες αυτές έχει καθιερωθεί να δημοσιεύονται σε **επιστημονικά περιοδικά** (refereed scientific journals) στα οποία η δημοσίευση κρίνεται ως προς την πρωτοτυπία, την επάρκεια και την ορθότητά της από μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας. Τότε οι δημοσιεύσεις αυτές θεωρούνται έγκυρες και μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως βάση από άλλους ερευνητές για την εξέλιξη της γνώσης.

Ο **ΔΡ.Α.Τ.Τ.Ε.** (Δράση για την Ανάπτυξη του Τουρισμού και της Τουριστικής Εκπαίδευσης) είναι ένας **μη Κερδοσκοπικός Οργανισμός** με έδρα την Αθήνα και σήμερα αριθμεί περί τα 1.200 μέλη. Στα πλαίσια του ΔΡΑΤΤΕ λειτουργεί το **Ινστιτούτο Τουριστικών Μελετών και Ερευνών** (Ι.Τ.Μ.Ε.), που ιδρύθηκε με προορισμό να υπηρετήσει τους επιστημονικούς σκοπούς του Οργανισμού.

Το Ι.Τ.Μ.Ε. από τον Φεβρουάριο 2007 εκδίδει το παρόν **τριμηνιαίο** επιστημονικό περιοδικό, **στόχος** του οποίου είναι η διάδοση της γνώσης σχετικά με τα επιστημονικά πεδία που πραγματεύονται θέματα τουρισμού.

Το τεύχος 6 περιέχει εργασίες που παρουσιάστηκαν στο Πανελλήνιο Συνέδριο «Μάρκετινγκ και Μάνατζμεντ στις Τουριστικές Επιχειρήσεις: Σύγχρονες και Καινοτόμες Προσεγγίσεις». Το συνέδριο πραγματοποιήθηκε στην Κρήτη και διοργάνωσαν σε συνεργασία το Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων, Τ.Ε.Ι. Κρήτης και το Κέντρο Τεχνολογικής Έρευνας (Κ.Τ.Ε.) Κρήτης από 29 έως και 31 Μαΐου 2008.

Σχετικά με το ως άνω συνέδριο, ακολουθεί σημείωμα του Μάριου Σωτηριάδη, Προϊσταμένου του Τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων, Τ.Ε.Ι. Κρήτης και Προέδρου της Επιστημονικής Επιτροπής του Συνεδρίου MMTE 2008

Δημήτρης Λαλούμης

TOURISM ISSUES TOURISM SCIENCES REVIEW

INTRODUCTION

Science is the knowledge of the existing, which systematically totally covers a sector of issues. Science is one and its purpose is the understanding of all phenomena. Due to human's incapability of mental controlling the whole of universal rules, science is divided to partial "sciences" and each one covers its objective field.

The science of tourism can be divided in two parts. The sciences of understanding the tourism phenomenon and the sciences of the enterprises of hospitality and their management.

Dealing with sciences leads to complete studies whose purpose is the understanding of the reality. These studies are set to be published in refereed scientific journals. Their publication is judged for being original, complete and correct, by members of the academic community. Then, these publications are considered as valid and can be used by other researchers for the spread of knowledge.

Aim of the magazine is the spread of knowledge related to the scientific fields of tourism. In Tourism Issues there are being published original articles and obligatorily new researches. The writing language can be Greek , English , French or German. The scripts will be evaluated by three - membered scientific committee whose members have deep knowledge of the specific fields.

The vol 6 contains papers that were presented to the Pan-Hellenic Congress "Marketing and Management in the Tourist Enterprises: Modern and Innovative Approaches". The congress took place in Crete and was organised by the Department of Tourist Enterprises of the Technological Educational Institute (T.E.I.) of Crete in collaboration with the Centre for Technological Research of Crete (CTR-Crete), from 29 up to 31 May 2008.

Laloumis Dimitris

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Στα Τουριστικά Θέματα δημοσιεύονται πρωτότυπα άρθρα και πρωτογενείς ερευνητικές μελέτες που πραγματεύονται θέματα τουρισμού. Τα άρθρα και οι μελέτες δεν πρέπει να έχουν δημοσιευτεί ποτέ ξανά.

Κάθε επιστημονική εργασία δεν πρέπει να ξεπερνά τις 8000 λέξεις. Αποστέλλεται σε ηλεκτρονική μορφή σε πρόγραμμα MS-WORD στη διεύθυνση info@dratte.gr και είναι γραμμένη σε σελίδα A4, με γραμματοσειρά Arial μέγεθος 10, διάστημα μονό.

Οι εργασίες μπορούν να είναι γραμμένες στην Ελληνική, Αγγλική, Γαλλική ή Γερμανική γλώσσα.

Στην πρώτη σελίδα παρατίθενται ο τίτλος της εργασίας, το ονοματεπώνυμο του συγγραφέα και η ιδιότητά του. Κάθε εργασία συνοδεύεται από περίληψη 180 περίπου λέξεων. Το κείμενο της περίληψης δεν επιτρέπεται να αποτελεί τμήμα της εργασίας. Επίσης ο συγγραφέας πρέπει να προτείνει 4 λέξεις κλειδιά που συνδέονται με τα κυριότερα πεδία που εξετάζει η εργασία. Τα ανωτέρω (ονοματεπώνυμο, τίτλος, περίληψη και λέξεις κλειδιά) παρατίθενται στην Αγγλική και Ελληνική γλώσσα, όπως και στη γλώσσα συγγραφής όταν αυτή είναι η Γαλλική ή Γερμανική.

Οι φωτογραφίες και τα διαγράμματα πρέπει να εμφανίζονται σε αποχρώσεις του γκρι, να είναι αριθμημένα και να συνοδεύονται από επεξηγηματική λεζάντα, ενώ οι υποσημειώσεις να παρατίθενται υποσέλιδα.

Οι παραπομπές σε βιβλία και άρθρα γίνονται σε παρένθεση όπου αναφέρονται το όνομα του συγγραφέα και το έτος έκδοσης. Η βιβλιογραφία καταχωρείται αλφαβητικά στο τέλος της εργασίας. Για αναφορά σε βιβλία καταγράφονται το επίθετο και όνομα συγγραφέα, σε εισαγωγικά με πλάγια γραμματοσειρά ο τίτλος του βιβλίου και σε ορθή ξανά γραμματοσειρά ο εκδοτικός οίκος, ο τόπος και ο χρόνος έκδοσης. Για αναφορά σε περιοδικό καταγράφονται το επίθετο και όνομα συγγραφέα, ο τίτλος του άρθρου σε εισαγωγικά, το όνομα του περιοδικού σε πλάγια γραμματοσειρά, και σε ορθή γραμματοσειρά ο αριθμός και η ημερομηνία έκδοσης του τεύχους και οι σελίδες.

Κάθε εργασία εξετάζεται από τριμελή επιστημονική επιτροπή κριτών. Τα μέλη της επιτροπής καλύπτουν συναφές γνωστικό πεδίο με το αντικείμενο της εργασίας και παραλαμβάνουν τις εργασίες χωρίς να αναφέρεται σε αυτές το όνομα του/των συγγραφέα/ων. Η διαδικασία κρίσης ολοκληρώνεται με ανωνυμία των συγγραφέων και οι κριτές προτείνουν στη συντακτική επιτροπή την αποδοχή ή μη της εργασίας προς δημοσίευση ή την δυνατότητα δημοσίευσης του άρθρου μετά από διορθώσεις που προτείνει η επιτροπή κριτών.

Μετά την κρίση των εργασιών, ειδοποιούνται οι συγγραφείς, είτε η κρίση ήταν θετική είτε όχι. Οι εγκρινόμενες εργασίες δημοσιεύονται κατά χρονική σειρά προτεραιότητας.

WRITING GUIDELINES

In "Tourism Issues" can be published original articles and research studies dealing with tourism topics. The articles and the studies should have never been published before.

Every scientific paper should not exceed a maximum of 8000 words and should be sent in electronic form at info@dratte.gr.

The paper can be written in Greek, English, French or German.

Papers should be typewritten in black, double-spaced on A4 or US letter sized white paper and printed on one side of the paper only, with 1 ½ inch margins on all four sides, using 10 pts Arial characters. Pages should be numbered consecutively.

The first page of the paper should include in the following order: paper title, author's name and surname, affiliation, postal address, telephone and fax numbers, email address, acknowledgements. In the case of co-authors, their full details should also appear (all correspondence will be sent to the first named author). Also include an abstract of 200-250 words, and up to five keywords.

The second page should contain the title of the paper, an abstract of 200-250 words, and up to five keywords. Do *not* include the author(s) details in this page.

Subsequent pages: main body of text; list of references; appendices; endnotes (endnotes should be kept to a minimum).

Every paper should be accompanied by a 180-word abstract. The text of the abstract is not allowed to be part of the paper. Also, the author should propose 4 key words associated with the main fields dealt with in the paper. The aforementioned (name, title, abstract and key words) should be given in English and Greek, as well as in the language of composition in case this is French or German.

Tables, figures and illustrations should be referred to and included in the text, in gray tint. Each table, figure and illustration should be numbered consecutively (in Arabic numbers) and titled. Tables, figures and illustrations should not exceed one page and should be kept to a minimum.

The text should be organized under appropriate section headings. Section headings should be marked as follows: primary headings should be typed in upper case and bold (e.g. **INTRODUCTION**); subsection headings should be in upper and lower case and bold (e.g. **Tourism Planning**).

Quotations should be taken accurately from the original source. Alterations to quotations should be noted. Quotation marks (" ") should be used to denote direct quotes. Inverted commas (' ') are to be used to denote a quote within a quotation.

Papers should be supported by references. These should be set out according to the standard Harvard style as follows. In the text references should be cited by the author's name and year of publication in brackets – for example (Miller, 2000;

Tribe, 2000, 2001), or '... as noted by Miller (2000)'. Where there are two or more references to one author for the same year, the following form should be used (Smith, 1999a) or (Smith, 1999b). Where references include two authors the form (Clarke & Little, 1996) should be used. Where references include three or more authors the form (Riley *et al.*, 1996) should be used. The reference list, placed towards the end of the manuscript, must be typed in alphabetical order of authors. The specific format is:

- *For papers in journals:* Blangy S. & Nielson T. (1995) Ecotourism and minimum impact policy, *Annals of Tourism Research* 20(2), 357-360.
- *For books and monographs:* Inskeep E. (1991) *Tourism Planning: An Integrated and Sustainable Development Approach*, London: John Wiley & Sons.
- *For chapters in edited books:* Hall C.L. & Jenkins J.M. (1998) The policy dimensions of rural tourism and recreation. In R. Butler, C.M. Hall & J. Jenkins (Eds.) *Tourism and Recreation in Rural Areas*, London: John Wiley & Sons, 19-42.
- *For reports:* Hovland N.P. (1989) *Local Economic Impact for Travelling Business: Examples from the Municipality of Risoer*, report no. 24, Telemark Research Institute, Boe.

Every paper will be examined by a three-member scientific committee. The committee's members cover cognitive fields relevant to the papers' topics and receive the papers with the author's/s' name undisclosed. The judging process will be completed with author's anonymity throughout. The judges will propose to the editorial committee the acceptance or the rejection of a paper to be published or the possibility of publishing an article after corrections suggested by the judging committee.

After the papers' judgement, the authors will be notified, either the judgement has been positive or not. The approved papers will be published according to priority of chronological order.

**ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

ΤΕΥΧΟΣ 7

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Βαρβαρέσος Στέλιος	Παγκοσμιοποίηση Και Δυναμική Του Τουριστικού Τομέα Στην Ελλάδα	14
Heba Mahmoud Saad AbdelNaby	The Americans' Image of Egypt as a vacation destination and their image of its Islamic heritage	37
Patty Loupa Dimitrios Kolokotronis Dimitris Polidoros	Municipality of Melivia in Prefecture of Larisa: An Inquiring Approach aiming at the Configuration of Proposals for the Touristic Growth and the Development of a Software Package for its Promotion	56
Μαγούλιος Γιώργος	Ο Ελληνικός Τουρισμός και οι Χώρες των Βαλκανίων και της Ανατολικής Ευρώπης	67
Μαντζάρης Ιωάννης Έξαρχος Γεώργιος	Επιχειρηματικό Σχέδιο Ανάπτυξης του Τουρισμού στα Λουτρά Λουτρακιου Νομού Πελλας	89
Μοίρα Πολυξένη Μυλωνόπουλος Δημήτρης	Το Καθεστώς της Ιδιωτικής Τουριστικής Εκπαίδευσης: Η Περίπτωση των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης	108
Lukas Duvas	Tourism Market: Employment and Vocational Training in Greek Properties	122
Roselyne N. Okech Alexandru Nedelea Georgia Kouroupi – Kelgiannaki	Critical Issues in Sustainable Tourism Development in Romania: Challenges & Lessons for Kenya	133
ΔΡ.Α.Τ.Τ.Ε.	Προφίλ του οργανισμού	148

**TOURISM ISSUES
TOURISM SCIENCES REVIEW**

VOL 7

CONTENTS

Varvaressos Stelios	Globalisation And Dynamics Of Tourism In Greece	14
Heba Mahmoud Saad AbdelNaby	The Americans' Image of Egypt as a vacation destination and their image of its Islamic heritage	37
Patty Loupa Dimitrios Kolokotronis Dimitris Polidoros	Municipality of Melivia in Prefecture of Larisa: An Inquiring Approach aiming at the Configuration of Proposals for the Touristic Growth and the Development of a Software Package for its Promotion	56
Magoulios George	The Greek Tourism and the Countries of Balkan and Eastern Europe	67
Mantzaris Ioannis Exarhos George	Business Plan for the Development of Tourism in Loutraki Springs, County of Pella	89
Moira Polyxeni Mylonopoulos Dimitrios	The private sector in tourism education. The case of institutes of vocational training	108
Lukas Duvas	Tourism Market: Employment and Vocational Training in Greek Properties	122
Roselyne N. Okech Alexandru Nedelea Georgia Kouroupi – Kelgiannaki	Critical Issues in Sustainable Tourism Development in Romania: Challenges & Lessons for Kenya	133
ΔP.A.T.T.E. profile		154

Επιχειρηματικό Σχέδιο Ανάπτυξης του Τουρισμού στα Λουτρά Λουτρακίου Νομού Πέλλας

Δρ. Μαντζάρης Ιωάννης
Αναπλ. Καθηγητής ΑΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ
Διευθυντής ΣΔΟ

Δρ. Έξαρχος Γεώργιος
Επίκουρος Καθηγητής ΑΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο τουρισμός αποτελεί για την Ελλάδα τη σημαντικότερη και σταθερότερη βάση μελλοντικής της ανάπτυξης. Για περιοχές που διαθέτουν τις προϋποθέσεις μιας τέτοιας ανάπτυξης, η αξιοποίηση των τουριστικών τους πόρων αποτελεί μονόδρομο οικονομικής επιβίωσης. Η περιοχή Λουτρακίου στο Ν. Πέλλας, με τις θερμαλιστικές – ιαματικές πηγές του, μπορεί να μετατραπεί σε σύγχρονο κέντρο τουρισμού υγείας, με τη συμμετοχή της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Η δημιουργία κατάλληλων εγκαταστάσεων, η προσφορά νέων υπηρεσιών και η χρήση τεχνικών προβολής και προώθησης, μπορούν να δώσουν το επιθυμητό αποτέλεσμα. Ο ιαματικός τουρισμός δεν απευθύνεται μόνο σε άτομα της τρίτης, αλλά σε όλες τις ηλικίες. Παρά την έλλειψη επαρκών και αξιόπιστων στατιστικών (διανυκτερεύσεις, τουριστική δαπάνη κ.ά.) για την περιοχή, γίνεται προσπάθεια αξιόπιστης απεικόνισης της υφιστάμενης κατάστασης. Με το επιχειρηματικό σχέδιο που εισηγούμαστε αναδεικνύονται οι προοπτικές του επιχειρηματικού σχήματος εκμετάλλευσης των λουτρών.

Λέξεις κλειδιά: Λουτρά Λουτρακίου, Θερμαλισμός, Ιαματικός τουρισμός, επιχειρηματικό σχέδιο

Business Plan for the Development of Tourism in Loutraki Springs, County of Pella

Abstract

Tourism is Greece's most important and stable basis of future growth. For regions that meet the requirements for such growth, the financial exploitation of their tourism is the only way for their financial survival. The Loutraki region in Pella county, with its warm natural springs, can be transformed into a modern health spa aimed at tourists with the assistance of private investment. Proper infra structure, supply of new services and the use of publicity and promotion techniques can lead to the desirable result. Health tourism is intended not only for the elderly but for people of all ages. Despite the lack of adequate and reliable statistics (length of stay, costs of tourism, etc.) for the specific region, there is an attempt to depict the current situation in a reliable way. This recommended business plan sets out the perspectives for the springs' business financial utilization.

Keywords: Loutraki springs, Thermalism, Health tourism, business plan.

1. Γενικά

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η ανάδειξη των δυνατοτήτων συμβολής των Λουτρών Λουτρακίου, τόσο στην ανάπτυξη της απομονωμένης αυτής περιοχής της επαρχίας Αριδαίας, όσο και ολόκληρου του Ν. Πέλλας. Διερευνάται το κατά πόσο ο εκσυγχρονισμός των εγκαταστάσεων, υπηρεσιών και υποδομών τους μπορούν να επηρεάσουν τη συμπεριφορά των τουριστών ως προς τις τουριστικές τους συνήθειες, καθώς και το κατά πόσο αυτές μπορούν να συμβάλουν στην αύξηση του μεριδίου αγοράς των ιαματικών Λουτρών Λουτρακίου στο γενικότερο πακέτο τουριστικής προσφοράς.

Ο ιαματικός τουρισμός ή θερμαλισμός είναι ένα αρκετά διαδεδομένο είδος τουρισμού παγκοσμίως, αφού έχει άμεση σχέση με την υγεία του κάθε ανθρώπου, ανεξάρτητα φύλου και ηλικίας. Είναι ένα τουριστικό προϊόν, που μπορεί να «καταναλωθεί» από όλους. Αναφέρεται στη μετακίνηση του τουρίστα προς τα τουριστικά κέντρα, όπου υπάρχουν ιαματικές πηγές ή ιαματικά λουτρά. Αυτά τα κέντρα συντελούν στη βελτίωση ή στη θεραπεία κάποιων ασθενειών, ή γενικότερα στην αναζωογόνηση των λειτουργιών του ανθρώπινου οργανισμού. Στην περιοχή Λουτρακίου Αριδαίας αυτό το είδος τουρισμού μπορεί να συνδυαστεί και με άλλες εναλλακτικές μορφές, όπως τον αγροτο-τουρισμό, τον περιπατητικό τουρισμό, τον δασοτουρισμό, κ.λπ.

- Ιαματικός τουρισμός είναι ένα κομμάτι του τουρισμού υγείας. Αναφέρεται στην τουριστική μετακίνηση των ατόμων σε περιοχές, όπου υπάρχουν ιαματικές

πηγές ή ιαματικά λουτρά. Στόχος είναι η χρήση του ιαματικού νερού για την ίαση, πρόληψη, ή και την υποβοήθηση της θεραπείας διαφόρων παθήσεων του ανθρώπινου σώματος.

- Θερμαλισμός είναι το ευρύ πεδίο θεραπευτικών και προληπτικών για την υγεία εφαρμογών, οι οποίες πραγματοποιούνται με τη χρήση ιαματικών φυσικών πόρων. Ιαματικοί φυσικοί πόροι είναι όλα τα γήινα φυσικά υλικά. Είναι αυτά που στην αυθεντική τους κατάσταση, δηλαδή χωρίς αλλαγή ή μετατροπή των φυσικών ή χημικών τους χαρακτηριστικών, εμφανίζουν ή αποδεικνύουν ιαματικές ιδιότητες με βάση την πρακτική εμπειρία του παρελθόντος ή τη σύγχρονη επιστημονική τεκμηρίωση, οι οποίες και αναγνωρίζονται σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζει η πολιτεία.

2. Ιστορική ανασκόπηση του ιαματικού τουρισμού

Οι θεραπευτικές ιδιότητες του νερού ήταν γνωστές από αρχαιοτάτων χρόνων. Το 2000 π.Χ. οι Βαβυλώνιοι είχαν συνδέσει την έννοια του γιατρού με αυτόν, που γνώριζε πολύ καλά τις ιδιότητες του νερού. Στην ελληνική μυθολογία αναφέρονται συχνά οι θαυματουργές θεραπευτικές ιδιότητες πολλών πηγών. Κατά τον 5^ο π.Χ. αιώνα η εμπιστοσύνη προς το ιαματικό νερό εκφράζεται με τη δημιουργία των Ασκληπιείων, που κτίζονται κοντά σε ιαματικές πηγές.

Ο Ηρόδοτος είναι ο πρώτος παρατηρητής των ιαματικών νερών, που αναφέρει και συνιστά τη λουτροθεραπεία, ο δε Ιπποκράτης αναφέρει και τις παθήσεις, για τις οποίες ενδείκνυται η χρήση ιαματικών νερών.

Κατά τη ρωμαϊκή εποχή, Έλληνες γιατροί, οπαδοί της Ιατρικής του Ιπποκράτη, ασχολούνται με την υδροθεραπεία. Ο Στράβων, ο Πλούταρχος, ο Πausanias αναφέρονται σε πολλές ιαματικές πηγές και περιγράφουν τον θεραπευτικό ρόλο αυτών.

Κατά τα βυζαντινά χρόνια μέχρι και τον 6^ο μ.Χ. αιώνα, εξακολουθεί να γίνεται χρήση των ιαματικών υδάτων. Στο Μεσαίωνα ο θερμαλισμός παρακμάζει και αναβιώνει πάλι στις αρχές του 16^{ου} μ.Χ. αιώνα.

Στους νεότερους χρόνους ο Ιωάννης Καποδίστριας επέδειξε ενδιαφέρον για τις ιαματικές πηγές. Το 1830 ιατροί επισκέφθηκαν την Κύθνο, όπου μελέτησαν τις πηγές. Επί βασιλείας Όθωνα δημιουργήθηκε το υδροθεραπευτήριο στα λουτρά της Κύθνου.

Η αξιοποίηση των περισσότερων λουτροπόλεων που λειτουργούν και σήμερα, έγινε στη δεκαετία του 1930. Ο χημικός Περτέσης κατά το χρονικό διάστημα 1923 – 1953 μελέτησε τη φυσικο-χημική σύσταση των μεταλλικών νερών των περισσότερων πηγών της Ελλάδας.

Το έτος 1927 συστήθηκε ο κλάδος των μονίμων υδρολόγων ιατρών και το 1938 στο Πανεπιστήμιο Αθηνών δημιουργήθηκε έδρα κλινικής υδροθεραπείας και ιατρικής κλιματολογίας. Η εξέλιξη της μελέτης των ιαματικών πηγών είναι στενά συνδεδεμένη με τις αντιλήψεις της ιατρικής παθολογίας.

Σε εποχές, όπου η Ιατρική επιστήμη εφαρμόζει φυσικά μέσα θεραπείας στις διάφορες παθήσεις παρατηρούμε και ανάπτυξη των Ιαματικών πηγών. Με την έκρηξη της χημικής φαρμακολογίας και την εξέλιξη της χειρουργικής, εγκαταλείπεται και η αντίληψη περί ιαματικότητας των πηγών. Αποτέλεσμα αυτών των αντιλήψεων είναι η παρακμή των λουτροπόλεων μας που άνθισαν μετά το 1930 και η μετατροπή τους σε «γεροντουπόλεις παραδοσιακής πελατείας». Στη σημερινή εποχή η «Λουτροθεραπεία» εξελίσσεται και λαμβάνει τη μορφή του «ιαματικού τουρισμού», ο δε ασθενής γίνεται σταδιακά και τουρίστας. Η επαναληπτική μορφή που έχει η υδροθεραπεία (ορισμένος αριθμός λούσεων σε ορισμένο χρονικό διάστημα), για να ολοκληρωθεί η θεραπεία, θέτει στη διάθεση του ασθενούς πολύ χρόνο και για άλλες δραστηριότητες. Έτσι, δημιουργήθηκαν τα θέρετρα του Ιαματικού Τουρισμού (SPA), που συνδυάζουν εκτός από την αποκατάσταση της υγείας και την ψυχαγωγία.

Ο τουρισμός υγείας, ο οποίος συνεχώς εξελίσσεται, σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες περιλαμβάνει όλες τις υπηρεσίες που έχουν σχέση με την υγεία, όπως τον ιατρικό έλεγχο, την ειδική διαιτητική, τη θεραπεία με βιταμίνες, τις βοτανοθεραπείες, τη γυμναστική, τις ειδικές θεραπείες όπως αντικαπνιστική, θεραπεία του άγχους, ψυχοθεραπεία, κινησιοθεραπεία, χαλάρωση, εκμάθηση ύπνου, έρευνα της σωστής γραμμής του σώματος, αισθητική κ.λπ. Τα κέντρα υδροθεραπείας κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες. Στα κέντρα ιαματικού τουρισμού (SPA), από το όνομα της πόλης του Βελγίου, όπου λειτούργησε επιτυχώς το πρώτο οργανωμένο κέντρο. Αν όμως το τουριστικό θέρετρο διαθέτει όλες τις εγκαταστάσεις, αναπτύσσει και επεκτείνει τις δραστηριότητές του, ώστε το προσφερόμενο προϊόν, εκτός της θεραπείας να έχει ως επιπλέον στόχο την ξεκούραση – αναψυχή του ασθενή, τότε έχουμε τα κέντρα τουρισμού υγείας.

3. Είδη Ιαματικού τουρισμού

Ο ιαματικός τουρισμός εξαιτίας της πολλαπλότητας χρήσης του ιαματικού νερού, διακρίνεται στα παρακάτω είδη:

Υδροθεραπεία: Είναι η χρήση του νερού για θεραπευτικούς σκοπούς. Το νερό που ασκεί ευεργετική επίδραση στον ανθρώπινο οργανισμό το ονομάζουμε ιαματικό. Αυτό το νερό ανάλογα με τον τρόπο και τη μορφή που χρησιμοποιείται, χαρακτηρίζει και την αντίστοιχη θεραπευτική μέθοδο. Οι ενδείξεις για τη μορφή της υδροθεραπείας καθορίζονται όπως είναι φυσικό από την πάθηση. Σημαντική προϋπόθεση για την επιτυχία της υδροθεραπείας αποτελεί η τήρηση των οδηγιών του θεράποντος ιατρού, καθώς και η παρακολούθηση και εξέταση του πάσχοντα πριν τη θεραπευτική αγωγή, κατά τη διάρκεια και μετά την ολοκλήρωση. Γενικά οι μορφές της υδροθεραπείας είναι:

➤ **Εσωτερική Υδροθεραπεία:** Αυτή με τη σειρά της τμηματοποιείται στην:

- **Ποσιθεραπεία:** Επιτυγχάνεται με την πόση ποσότητας ιαματικού νερού με συγκεκριμένα ποιοτικά χαρακτηριστικά. Σε αρκετά ιαματικά νερά αποδίδεται δράση διεγερτική. Η ποσιθεραπεία συνιστάται σε περιπτώσεις: Παθήσεων των ουροφόρων οδών (π.χ. λιθιάσεις νεφρών, ουρητήρων και

κύστεων), καλοήθους υπατογενούς διαβήτη, παχυσαρκίας, παθήσεων του ήπατος και των χοληφόρων οδών (π.χ. χρόνια χολοκυστίτιδα, μικρή υπατική ανεπάρκεια), παθήσεων του πεπτικού συστήματος, λιθιάσεων μετά την πάροδο ενός μηνός από τον τελευταίο κολικό, έλκος γαστροδωδεκαδακτυλικού ουλοποιημένου, όχι σε ενεργό φάση.

Στη χώρα μας μπορούν να πραγματοποιηθούν ποσιθεραπείες στο Λουτράκι, στην Καλλιθέα Ρόδου, στο Πλατύστομο, στις Φέρρες, στον Καϊάφα, στη Νιγρίτα και στα Λουτρά Λουτρακίου – Ν. Πέλλας.

- **Εισπνοθεραπεία:** Στις λουτροπόλεις, η εισπνοθεραπεία γίνεται είτε με ατομικές συσκευές, μέσω των οποίων διαβιβάζεται στο αναπνευστικό σύστημα το ιαματικό νερό νεφελοποιημένο και ατμοποιημένο σε λεπτότατα σταγονίδια, είτε με μεταφορά των αερίων με αγωγούς σε εγκαταστάσεις, όπου οι πάσχοντες τα αναπνέουν για ένα χρονικό διάστημα.

Η εισπνοθεραπεία συνιστάται σε: Παθήσεις του αναπνευστικού συστήματος, Βρογχικό άσθμα και χρόνιες βρογχίτιδες, χρόνιες φλεγμονές του αναπνευστικού συστήματος. Εισπνοθεραπεία μπορεί να πραγματοποιηθεί στα ιαματικά κέντρα στην Κυλλήνη, στο Σμόκοβο και στις Θερμοπύλες.

➤ **Εξωτερική Υδροθεραπεία:** Αυτή διαχωρίζεται σε:

- **Λουτροθεραπεία:** Είναι η θεραπεία με τη μεθοδική χρήση λουτρών και ειδικότερα των ιαματικών πηγών. Γίνεται με την εμβύθιση του σώματος σε ατομικούς λουτήρες, σε ανοιχτές ή κλειστές πισίνες γεμάτες με ιαματικό νερό. Οι νόσοι που είναι επιδεκτικές βελτίωσης με λουτροθεραπεία είναι κυρίως οι χρόνιες παθήσεις, στις οποίες οι άλλες θεραπευτικές μέθοδοι ασκούν μικρή ή καμία επίδραση. Επίσης η λουτροθεραπεία έχει καλά αποτελέσματα σε ανάρρωση από οξείες νόσους ή κακώσεις.

Κατά γενικό κανόνα, οι περισσότερες ιαματικές πηγές είναι εξειδικευμένες στη θεραπεία μεγάλων ομάδων παθήσεων (ρευματοπάθειες, νόσοι του πεπτικού, κυκλοφορικές, αναπνευστικές, ή γυναικολογικές παθήσεις κ.λπ.), κάθε μία όμως από αυτές διαθέτει ιδιαίτερους χαρακτήρες, οι οποίοι επιτρέπουν εκλογή προσαρμοσμένη κατά περίπτωση. Λαμβάνεται υπόψη η ηλικία, η γενική κατάσταση και άλλες πιθανές παθήσεις του ασθενούς, που αποτελούν τις λεγόμενες δευτερεύουσες ενδείξεις.

Η λουτροθεραπεία συνιστάται σε περιπτώσεις: Χρόνιων ρευματικών παθήσεων (π.χ. ρευματοειδής αρθρίτιδα, αγκυλοποιητική σπονδυλαρθρίτιδα, οστεοαρθρίτιδα, εκφυλιστικές σπονδυλαρθροπάθειες), παθήσεων του δέρματος, γυναικολογικών παθήσεων, παθήσεων του νευρικού συστήματος.

Λουτροθεραπεία μπορεί να πραγματοποιηθεί σε Αιδηψό, Βουλιαγμένη, Θέρμη Λέσβου, Λουτράκι, Ικαρία, Κύθνο, Ν. Απολλωνία, Τραϊανούπολη, Υπάτη, Θερμοπύλες, Καμένα Βούρλα, Καϊάφα, Πλατύστομο, Σμόκοβο, Μέθανα, Νιγρίτα, Κυλλήνη και Λουτρά Λουτρακίου Ν. Πέλλας.

- **Υδρο-μαλάξεις:** Στηρίζονται στην εφαρμογή πίεσης στο ανθρώπινο σώμα, ενώ αυτό βρίσκεται μέσα στο ιαματικό νερό. Ενδείκνυται σε περιπτώσεις μετα-τραυματικής θεραπείας, καταγμάτων και κακώσεων, αρθροπαθειών, οσφυαλγίας, ισχαιμίας, σπονδυλαρθρίτιδας και σπαστικών παραλύσεων.
- **Υδρο-κινησιοθεραπεία:** Είναι συνδυασμός της λουτροθεραπείας και κινησιοθεραπείας μέσα στο ιαματικό νερό. Συνιστάται σε ρευματικές παθήσεις του μυοσκελετικού συστήματος.

Η βασική λειτουργία του ιαματικού τουρισμού είναι κύρια θεραπευτική. Οι δευτερεύουσες λειτουργίες προκύπτουν από τη βασική λειτουργία και συνθέτουν το πλέγμα των παροχών του ειδικού θεραπευτικού τουρισμού. Οι χρήστες ως εκ τούτου, είναι άτομα που απευθύνονται για θεραπεία προβλημάτων υγείας, που πολλά απ' αυτά συνδέονται με την κίνηση, αλλά και την πρόληψη ή αναζωογόνηση.

4. Σύνθεση ιαματικού τουρισμού με άλλες εναλλακτικές μορφές τουρισμού

Ο ιαματικός τουρισμός, ως μια εναλλακτική μορφή εναλλακτικού τουρισμού, συνδέεται κυρίως με τον κοινωνικό τουρισμό, με τον τουρισμό της τρίτης ηλικίας και με τον τουρισμό ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Ο κοινωνικός τουρισμός αποτελεί ένα σχετικά νέο τουριστικό θεσμό στην Ελλάδα, που γνωρίζει ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια. Οι επιδοτήσεις γίνονται από τον ΕΟΤ, την Εργατική Εστία, τη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς και τον ΟΑΕΔ. Επίσης, τα ασφαλιστικά ταμεία εκτός του ΟΓΑ, δίνουν λουτρικά επιδόματα για την εφαρμογή προγραμμάτων κοινωνικού τουρισμού για τις ιαματικές πηγές. Το ΙΚΑ επιδοτεί τους άμεσα ασφαλισμένους και τους συνταξιούχους, που για λόγους θεραπευτικούς, έχουν ανάγκη λουτροθεραπείας. Η επιδότηση για τη λουτροθεραπεία περιλαμβάνει:

1. Τα 4/5 από τα έξοδα μετάβασης και επιστροφής του δικαιούχου με το συνηθισμένο συγκοινωνιακό μέσο και συνοδού, αν αυτός κριθεί αναγκαίος. Στην περίπτωση που η λουτροθεραπεία γίνεται σε κοντινή λουτροπηγή, τότε καταβάλλονται τα καθημερινά εισιτήρια μετάβασης και επιστροφής.
2. Τα 3/4 από τη δαπάνη για κάθε λούση.
3. Ημερήσιο επίδομα, που μεν για τον ασφαλισμένο είναι ίσο με το επίδομα ασθενείας, ενώ για το συνταξιούχο ίσο με το τεκμαρτό ημερομίσθιο της 4^{ης} ασφαλιστικής κλάσης. Σε περίπτωση που χορηγείται επίδομα ασθενείας δεν καταβάλλεται παράλληλα και επίδομα λουτροθεραπείας.

5. Υπάρχουσα τουριστική υποδομή - αναδομή

Στην Ελλάδα υπάρχουν καταγεγραμμένες περισσότερες από 700 φυσικές, αναβλύσεις θερμών, υπόθερμων ή ψυχρών, μεταλλικών ή ολιγομεταλλικών νερών.

Από αυτές, αναγνωρισμένες ως ιαματικές είναι περίπου 80. Στο Σύνδεσμο Δήμων και Κοινοτήτων Ιαματικών Πηγών (ΣΔΚΙΠΕ), που έχει την έδρα του στη Θεσσαλονίκη, είναι ενταγμένες μόνο 55 από αυτές. Ο Σ.Δ.Κ.Ι.Π.Ε. συστήθηκε με κοινή απόφαση Νομαρχών της χώρας το 1983. Πρώτη του έδρα ήταν τα Καμένα Βούρλα Φθιώτιδας. Συστήθηκε με σκοπό τη μέριμνα για την αξιοποίηση, εκσυγχρονισμό και γενικά τη βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας των Ιαματικών πηγών της χώρας μας και την εκμετάλλευση αυτών από την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Στη συνέχεια το 1993 διευρύνθηκαν οι σκοποί του. Μερικοί από αυτούς είναι οι εξής:

- Η ανάπτυξη του θερμαλισμού.
- Η δημιουργία κέντρου θερμαλιστικών σπουδών.
- Ο εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου για τις ιαματικές πηγές.

Ο σύνδεσμος σήμερα αριθμεί 48 μέλη. Είναι ίσως ο μοναδικός κρατικός φορέας, ο οποίος δείχνει ενδιαφέρον για τον ιαματικό τουρισμό στη χώρα μας και βοηθά με προθυμία όσους δείχνουν παρόμοιο ενδιαφέρον.

Ο ιαματικός τουρισμός, ως μια από τις εξελισσόμενες μορφές εναλλακτικού τουρισμού μπορεί να εισχωρήσει στο στάδιο της ανάπτυξης επιτυγχάνοντας με τον τρόπο αυτό την καθιέρωσή του στον ελλαδικό χώρο και καταλαμβάνοντας έτσι τη θέση που του ανήκει.

6. Επιχειρηματικό σχέδιο τουριστικής ανάπτυξης Λουτρών Λουτρακίου Ν. Πέλλας

6.1 Γενικά στοιχεία

Η Δημοτική επιχείρηση «Λουτρά Λουτρακίου Ν. Πέλλας» ιδρύθηκε στις 25-10-1989 με τη μορφή της Αμιγούς κοινοτικής επιχείρησης και την επωνυμία «**Λουτρά Λουτρακίου Ν. Πέλλας - Αμιγής κοινοτική επιχείρηση**». Το 2000 με την εφαρμογή του Καποδίστρια και τη δημιουργία μεγάλων Δήμων, στους οποίους ενσωματώθηκαν οι πρώην κοινότητες σε δημοτικά διαμερίσματα, τροποποιήθηκε η επωνυμία σε «**Λουτρά Λουτρακίου Πέλλας - Αμιγής δημοτική επιχείρηση**». Οι δραστηριότητες της επιχείρησης είναι: α) η εκμετάλλευση Ιαματικών Πηγών και β) η εκμετάλλευση ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων.

Οι ιαματικές πηγές (Λουτροθεραπείας - Ποσιθεραπείας) βρίσκονται σε υψόμετρο 360-390 μ. και σε έκταση 75 στρεμ. Απέχουν 13 χιλ. από την Αριδαία, την έδρα του Δήμου, 30 χλμ. από την Έδεσσα, πρωτεύουσα του Ν. Πέλλας, και 100 χιλ. από τη Θεσσαλονίκη. Πέντε ιαματικές πηγές αναβλύζουν κατά μήκος της κοίτης του θερμοπόταμου, ο οποίος συνεχίζει τη ροή του στη λεκάνη της Αλμωπίας.

Τα νερά ανακηρύχθηκαν ιαματικά το 1920 αφού για αιώνες πρόσφεραν την ευεργετική τους επίδραση στον άνθρωπο. Οι πηγές έχουν παροχή 650 κυβικά μέτρα ανά ώρα και θερμοκρασία 37-38°C. Το νερό χαρακτηρίζεται ως θερμό, HCO₃-Ca-Ng-K-B-As ολιγομεταλλικό, υποτονικό ιαματικό νερό. Το νερό αυτό ενδείκνυται για λουτροθεραπεία και υδροθεραπεία προσφέροντας ανακούφιση σε

όσους υποφέρουν από αρθρίτιδες, ρευματοπάθειες, δερματοπάθειες καθώς και σε γυναικολογικές παθήσεις.

Τα Λουτρά Λουτρακίου Ν. Πέλλας είναι γνωστά από παλαιωτάτων χρόνων. Οι θρύλοι, αλλά και κάποια ευρήματα, ομιλούν για χρήση των θεραπευτικών ιδιοτήτων των ιαματικών νερών τόσο κατά την εποχή του Μ. Αλεξάνδρου, όσο και κατά τη Ρωμαϊκή και Βυζαντινή περίοδο, κατά την οποία γίνονται ευρύτερα γνωστά και αξιοποιούνται αρκετά ικανοποιητικά.

Αργότερα, στο θολό τοπίο των βαλκανικών και του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, περιέρχονται στα χέρια ιδιώτη, όπου και παραμένουν πάνω από μισό αιώνα. Το 1984 μετά από αγωνιστικές κινητοποιήσεις των κατοίκων του Λουτρακίου, τα Λουτρά παραχωρούνται στην κοινότητα Λουτρακίου. Από το 1990 τα διαχειρίζεται η αμιγής Δημοτική Επιχείρηση «Λουτρά Λουτρακίου».

6.2 Υπάρχουσες εγκαταστάσεις και υποδομές

Οι εγκαταστάσεις του συγκροτήματος των Λουτρών είναι οργανωμένες σε μια μικρή λουτρόπολη, που αποτελείται από το υδροθεραπευτήριο, το οποίο περιλαμβάνει 30 ατομικούς λουτήρες, 2 εσωτερικές πισίνες διαστάσεων 3 επί 7 ύψους 1,5 μέτρου χωρητικότητας 10 ατόμων, στις οποίες κατά την διάρκεια της λουτροθεραπείας (1 Ιουνίου μέχρι 31 Οκτωβρίου) μπορούν να τις χρησιμοποιήσουν μέχρι και 12 άτομα. Στις εγκαταστάσεις αυτές το νερό μεταφέρεται μέσω σωληνώσεων από την κεντρική πηγή, που είναι σε υψόμετρο 360-390 μ. μέσα στην κοίτη του θερμοπόταμου. Στο υδροθεραπευτήριο υπάρχουν και δύο δεξαμενές. Σε αυτές το νερό αναβλύζει από το έδαφος από βάθος 630 μέτρων, όπου βρίσκεται το γεωθερμικό πεδίο. Από τα τέλη του 2005 ξεκίνησε και η λειτουργία 6 καινούριων ομαδικών πισίνων χωρητικότητας 6 ατόμων η κάθε μια.

Επίσης στο χώρο των Λουτρών υπάρχει μια υπαίθρια ανοιχτή πισίνα ολυμπιακών διαστάσεων, καθώς και εξωτερικοί καταρράκτες με ιαματικό νερό, όπου ο επισκέπτης μπορεί να τις χρησιμοποιήσει, τόσο για λόγους αναψυχής, όσο και για λόγους υγείας. Η δυνατότητα φιλοξενίας στο συγκρότημα είναι 150 άτομα, εκ των οποίων οι 25 μπορούν να φιλοξενηθούν στο σύγχρονο ξενοδοχείο και οι υπόλοιποι 125 σε απλούς ξενώνες.

Μέσα στη λουτρόπολη σήμερα λειτουργεί mini market, αναψυκτήριο, εστιατόριο, λαϊκή αγορά με παραδοσιακά προϊόντα, το μουσείο των λουτρών καθώς και το μοναδικό σπήλαιο βάραθρο στην Ελλάδα. Το εστιατόριο έχει δυνατότητα φιλοξενίας μέχρι 1000 άτομα. Στο χώρο αυτό διοργανώνονται και διάφορες εκδηλώσεις, όπως παραδοσιακοί χοροί, βραδιές μουσικής κ.ά., επιπλέον δε στο εστιατόριο σερβίρονται και ειδικά μενού για τα άτομα που αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας.

6.3 Τα ιαματικά λουτρά σήμερα

Τα «Λουτρά Λουτρακίου Πέλλας» αποτελούν έναν από τους σημαντικότερους τουριστικούς πόρους της Αλμωπίας, που δεν έτυχαν όμως μέχρι σήμερα της

ανάλογης προσοχής και εκμετάλλευσης. Οι εγκαταστάσεις βρίσκονται σε κακή κατάσταση λόγω της παλαιότητάς τους και συνεπώς η παροχή υπηρεσιών της επιχείρησης δεν ευρίσκεται στα επίπεδα, που είναι αναγκαία για επιχειρήσεις εκμετάλλευσης Ιαματικών Πηγών.

Τα ιαματικά Λουτρά Λουτρακίου - Πέλλας είναι μία από τις καλύτερες ιαματικές πηγές στην Ελλάδα και στην Ευρώπη με σπάνιες θεραπευτικές ιδιότητες. Είναι ίσως στο ωραιότερο φυσικό περιβάλλον που θα μπορούσαν να ευρίσκονται ιαματικές πηγές. Συνέπεια των παραπάνω είναι ότι μπορούν να αποτελέσουν σημαντικό πόλο έλξης τουρισμού, από τον οποίο δεν θα ωφεληθεί μόνο η επιχείρηση, αλλά και η ευρύτερη περιοχή της Αλμωπίας, μέσω της ανάπτυξης συναφών με τον ιαματικό τουρισμό επιχειρήσεων, καθώς και με την αύξηση των θέσεων εργασίας.

Μέχρι σήμερα το μεγάλο ποσοστό των επισκεπτών των ιαματικών πηγών, είναι άτομα τρίτης ηλικίας και κυρίως τους θερινούς μήνες δίνοντας στην επιχείρηση τη μορφή της εποχικότητας και του θεραπευτικού θέρετρου ηλικιωμένων ατόμων. Η περίοδος αιχμής είναι από 1 Ιουνίου έως 31 Οκτωβρίου.

6.4 Το ιστορικό της επιχείρησης

Η αξιοποίηση των λουτρών ξεκίνησε το 1920 από τον ιδιώτη κ. Τυμπανίδη. Οι εγκαταστάσεις που δημιουργήθηκαν στην αρχή ήταν πολύ απλό, όπως καταλύματα από λαμαρίνες. Την ίδια χρονολογία σύμφωνα με τα αρχεία, άρχισε και η ενοικίαση του χώρου από το ελληνικό δημόσιο προς τον ιδιώτη.

Τα Λουτρά Λουτρακίου παρέμειναν στα χέρια των ιδιωτών έως το 1985. Στο διάστημα αυτό (1920-1985) άρχισαν να κατασκευάζονται οι πρώτες εγκαταστάσεις λουτροθεραπείας, οι γνωστές μέχρι και σήμερα χαβούζες (κλειστές πισίνες, όπου το νερό αναβλύζει από το έδαφος) δύο στον αριθμό: μία γυναικεία και μία ανδρική. Ταυτόχρονα, άρχισε και η κατασκευή των πρώτων οργανωμένων ξενώνων, που ήταν απλά υπνοδωμάτια. Το 1932 ξεκίνησε η κατασκευή του πρώτου σύγχρονου ξενοδοχείου για εκείνη την εποχή, του ξενοδοχείου «ΑΥΡΑ». Μετά το τέλος των εργασιών κατασκευής του ξενοδοχείου, το 1938 και λόγω της μεγάλης προσέλευσης των επισκεπτών για χρήση των ιαματικών νερών, άρχισε το 1940 η κατασκευή του ξενοδοχείου «ΑΚΤΑΙΩΝ» και «NEON A». Κατασκευάστηκαν επίσης οι κεντρικές εγκαταστάσεις του υδροθεραπευτηρίου, που περιλάμβανε δύο ομαδικές τεχνητές πισίνες, μία ανδρική και μία γυναικεία διαστάσεων 3x7 μέτρων και ύψος 1,5 μέτρα και 20 ατομικών λουτήρων. Επίσης μέσα στο χώρο το ίδιο διάστημα σύμφωνα με μαρτυρίες ιδιωτών, λειτουργούσε εστιατόριο, παντοπωλείο, φωτογραφείο, φούρνος, ζαχαροπλαστείο και λαϊκή αγορά, εγκαταστάσεις που κάποιες από αυτές σήμερα δεν υπάρχουν.

Το 1985 τα λουτρά πέρασαν από τον ιδιώτη στην κοινότητα Λουτρακίου, μετά από κινητοποιήσεις των κατοίκων της περιοχής, όπου και παρέμειναν μέχρι το 1999. Από το 1999 με το νόμο «Καποδίστρια» και μέχρι σήμερα, βρίσκονται πλέον στην αρμοδιότητα του διευρυμένου δήμου Αριδαίας.

- **Πολιτική προϊόντος:** Οι υπηρεσίες που προσφέρονται αυτή τη στιγμή στο υδροθεραπευτήριο των Λουτρών Λουτρακίου είναι:
 - Η λουτροθεραπεία σε μπανιέρες
 - Η λουτροθεραπεία σε χαβούζες
 - Η λουτροθεραπεία σε πισίνα
 - Μπάνιο σε εξωτερικό καταρράκτη
 - Επίσκεψη στο σπηλαιοβάραθρο
 - Διαμονή στο ξενοδοχείο.
- **Τιμολογιακή πολιτική:** Η τιμολόγηση των προσφερόμενων υπηρεσιών βασίζεται στη μέτρια κατάσταση των κτιριακών εγκαταστάσεων και της υποδομής γενικότερα, γεγονός που δικαιολογεί την ιδιαίτερα χαμηλή τιμή τους. Τα παρακάτω αφορούν μόνο τη θερινή περίοδο, που καλύπτει το 70% της κίνησης.

➤ **Πίνακας 1: Τιμές προσφερόμενων υπηρεσιών στα Λουτρά Λουτρακίου**

Προσφερόμενη Υπηρεσία	Τιμή σε €
Λουτροθεραπεία σε μπανιέρα	3,50
Λουτροθεραπεία σε χαβούζες	2,50
Λουτροθεραπεία σε πισίνα	3,00
Επίσκεψη στο σπηλαιοβάραθρο	2,50
Εισιτήριο καταρράκτη	1,00
Ιδιωτική χρήση της πισίνας από 1 έως 4 άτομα	15,00
Ενοικιαζόμενα δωμάτια (ΛΑΪΚΑ)	18,00 δίκλινα 25,00 τρίκλινα
Ξενοδοχείο (ΝΕΟΝ)	40,00 δίκλινα 45,00 τρίκλινα
Ξενοδοχείο (ΑΚΤΑΙΩΝ)	20,00 δίκλινα 24,00 τρίκλινα

- **Πολιτική προώθησης:** Δεν υπάρχει ιδιαίτερη προσπάθεια προβολής των υπηρεσιών των Λουτρών Λουτρακίου. Τα μέσα προώθησης είναι: μία απλή παρουσία στην ιστοσελίδα (www.loutrapozar.com), ή σε κάποια μηχανή αναζήτησης σχετικά με τα ιαματικά Λουτρά όλης της Ελλάδας, όπου και πάλι τα στοιχεία που δίνονται είναι ελάχιστα και δεν προσφέρουν υψηλή δυνατότητα προσέλκυσης επισκεπτών. Επίσης υπάρχουν ελάχιστα ένθετα σε εφημερίδες, καταχωρήσεις σε τουριστικό οδηγό και τηλεοπτικά Spot.

Και τα τρία είδη λουτροθεραπείας, δηλαδή η λουτροθεραπεία σε μπανιέρα, σε χαβούζες και στην πισίνα, απευθύνονται σε συγκεκριμένο κοινό και έχουν συγκεκριμένο μερίδιο αγοράς: το ηλικιωμένο κοινό. Αυτό οφείλεται στο γεγονός, ότι δεν υπάρχει η κατάλληλη διαφήμιση και επίσης υπεύθυνος Marketing στην επιχείρηση.

6.5 Οι εγκαταστάσεις της επιχείρησης

Οι υπάρχουσες κτιριακές εγκαταστάσεις και η συνολική υποδομή των ιαματικών Λουτρών Λουτρακίου, δε βρίσκονται σε καλή κατάσταση. Συνολικά υπάρχουν δύο υδροθεραπευτήρια (όπου το ένα είναι πολύ παλιό), τρία ξενοδοχεία – ενοικιαζόμενα δωμάτια (NEON, ΑΚΤΑΙΟΝ, ΛΑΪΚΑ, με ξεπερασμένες και παλιές υποδομές), ένα mini market, αναψυκτήριο, εστιατόριο (όπου αυτές οι εγκαταστάσεις δεν είναι υπό την εκμετάλλευση του δήμου, αλλά σε ιδιώτη με εκμίσθωση).

Τα υδροθεραπευτήρια αποτελούνται από 30 ατομικούς λουτήρες, δύο εσωτερικές πισίνες διαστάσεων 3 επί 7 ύψους 1,5 μέτρου χωρητικότητας 10 ατόμων, δύο χαβούζες και από το 2005 ξεκίνησε η λειτουργία 6 καινούριων ομαδικών πισίνων χωρητικότητας 6 ατόμων η κάθε μία. Επίσης στο χώρο των Λουτρών υπάρχει μία υπαίθρια ανοιχτή πισίνα ολυμπιακών διαστάσεων, καθώς και εξωτερικοί καταρράκτες με ιαματικό νερό.

Η δυνατότητα φιλοξενίας στο συγκρότημα είναι 150 άτομα, εκ των οποίων οι 25 μπορούν να φιλοξενηθούν στο σύγχρονο ξενοδοχείο και οι υπόλοιποι 125 σε απλούς ξενώνες. Έτσι αν κάποιες φορές η ζήτηση είναι αυξημένη, ο επισκέπτης αναγκάζεται να επισκέπτεται τα Λουτρά αυθημερόν, ή να ενοικιάζει κάποιο δωμάτιο στο χωριό Λουτράκι ή στην Αριδαία. Ιδιαίτερα αυτό συμβαίνει τα Σαββατοκύριακα. Το επίπεδο των εγκαταστάσεων δεν είναι πολύ καλό, καθώς δεν υπάρχουν ατομικές τουαλέτες και ντουζιέρες και καμία παροχή δωματίου (π.χ πρωινό). Τα κτίρια είναι παλαιά και δεν υπάρχει reception, ή κάποιος που να είναι υπεύθυνος 24/24ωρο. Όσο για άλλες εγκαταστάσεις, όπως αναφέραμε παραπάνω, υπάρχει ένα mini Market, αναψυκτήριο και εστιατόριο, αλλά τα εκμεταλλεύονται ιδιώτες μέσω εκμίσθωσης.

6.6 Αποστολή της επιχείρησης

Αποστολή της επιχείρησης είναι να μετατρέψει τα Λουτρά Λουτρακίου Πέλλας σε μια σύγχρονη λουτρόπολη, όπου θα μπορεί να ικανοποιήσει τον πελάτη, παρέχοντας υπηρεσίες υψηλής ποιότητας για όλες τις ηλικίες και να κερδίσει ένα ικανό μερίδιο στην αγορά του ιαματικού τουρισμού.

Τα ιαματικά Λουτρά Λουτρακίου Πέλλας με την υποδομή που διαθέτουν μετά από στοχευμένες επενδύσεις εκσυγχρονισμού, μπορούν να αναπτυχθούν και να μεταμορφωθούν σε έναν πραγματικό επίγειο παράδεισο, όπου θα μπορεί κανείς να συνδυάσει χαλάρωση και διασκέδαση με ανακούφιση από τις ρευματικές παθήσεις.

Για να μπορέσουν λοιπόν τα Λουτρά Λουτρακίου Πέλλας να μπουν δυναμικά στο χώρο του ιαματικού τουρισμού, απαραίτητη προϋπόθεση κρίνεται ο συνδυασμός των θεραπευτικών ιδιοτήτων του ιαματικού νερού με υπηρεσίες αισθητικής περιποίησης προσώπου και σώματος. Η ανάπτυξη του τομέα της αισθητικής, σε έναν ειδικά διαμορφωμένο χώρο, θα προσφέρει τη δυνατότητα στους πελάτες να δοκιμάσουν μια εναλλακτική μορφή χαλάρωσης, αλλά και εξειδικευμένες θεραπείες. Αρωματοθεραπείες με αιθέρια έλαια και αποστάγματα βοτάνων, σοκολατοθεραπείες, φρουτοθεραπείες, καθαρισμός, τόνωση, ενυδάτωση και

σύσφιξη προσώπου και σώματος, θεραπείες για την κυτταρίτιδα με φυτικά προϊόντα, διατήρηση ή και απόκτηση μαυρίσματος με solarium, καθώς και διάφορα είδη μασάζ, θα αποτελούν συνεχή πόλο έλξης για τους πελάτες καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Η κύρια προϋπόθεση για τα παραπάνω αρχικά είναι να δημιουργηθούν νέες υποδομές, δηλαδή νέα πολυτελή ξενοδοχεία ή τουλάχιστον ανακαίνιση των παλαιών. Επίσης είναι απαραίτητο να δημιουργηθεί ένα καινούριο υδροθεραπευτήριο, διότι το υπάρχον δεν είναι επαρκή και για αυτό το λόγο αρκετοί τουρίστες φεύγουν και αυτό έχει ως αποτέλεσμα να υπάρξει δυσφήμιση για τα Λουτρά. Τέλος είναι η γενική διαμόρφωση εξωτερικής πισίνας και αναψυκτηρίου και η καλύτερη καθαριότητα του εσωτερικού και εξωτερικού χώρου.

Οι τιμολογιακοί στόχοι για κάθε υπηρεσία θα είναι σε σχετικά χαμηλά επίπεδα, στοιχείο που αποτελεί σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Οι τιμές των προσφερόμενων υπηρεσιών θα είναι:

Πίνακας 2: Στόχοι τιμών των υπηρεσιών στα Λουτρά Λουτρακίου

Προσφερόμενη Υπηρεσία	Τιμολογιακός στόχος, €
Λουτροθεραπεία σε μπανιέρα	4,50
Λουτροθεραπεία σε χαμάμ	4,00
Λουτροθεραπεία σε πισίνα	4,00
Λουτροθεραπεία-Υδρομασάζ	5,00
Σάουνα	4,00
Πριβέ χρήση (1 - 4 άτομα)	20,00
Παροχή πολλών υπηρεσιών	40,00

Η στρατηγική τιμολόγησης που θα ακολουθηθεί θα πρέπει να είναι μέσης τιμής. Ο λόγος είναι η ανάγκη της επιχείρησης για αύξηση του μεριδίου αγοράς μειώνοντας τα περιθώρια κέρδους. Στα πλαίσια της στρατηγικής αυτής να υπάρξει κάποιο πακέτο προφορών ή έκπτωσης στους τακτικούς πελάτες, καθώς και στα αδύναμα οικονομικά στρώματα όπως αγρότες ή φοιτητές.

Πίνακας 3: Μηνιαίο κόστος διαφήμισης

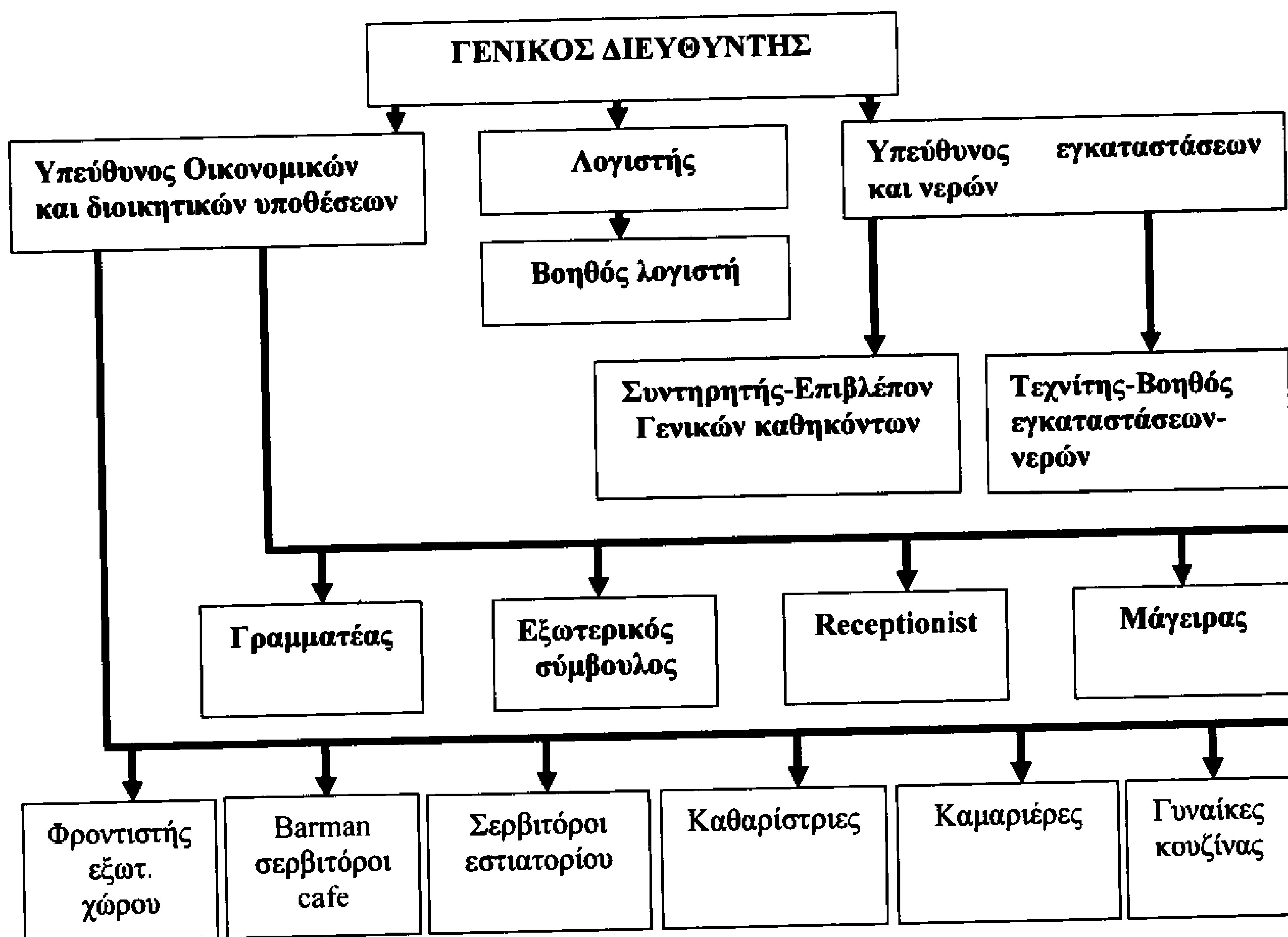
Μέσο	Συχνότητα	Κόστος €
Τοπικές εφημερίδες	Εβδομαδιαία	120
Τοπικό ραδιόφωνο	5 μεταδόσεις / μέρα	250
Τοπική τηλεόραση	2 μεταδόσεις /ημέρα	500
ΣΥΝΟΛΟ		870

6.8 Εγκαταστάσεις και υποδομές

Οι παραγωγικές εγκαταστάσεις της επιχείρησης δεν ανταποκρίνονται για την εκπόνηση του παρόντος επιχειρηματικού σχεδίου. Στα ήδη υπάρχοντα ξενοδοχεία πρέπει να γίνουν μερικές αλλαγές σε πιο σύγχρονα και αν χρειαστεί μερική επέκτασή τους. Επίσης είναι πολύ σημαντικό να δημιουργηθεί ένα υδροθεραπευτήριο.

Αρχικά πρέπει να γίνει αντικατάσταση των παλαιών ξενοδοχείων (ΑΚΤΑΙΩΝ και ΛΑΪΚΑ), όπου να έχουν προσωπική τουαλέτα, κεντρική θέρμανση, κλιματιστικό, ντους, τηλέφωνο, τηλεόραση και ψυγείο. Θα πρέπει να υπάρχει υπηρεσία δωματίου και υπηρεσία υποδοχής (reception) 24 ώρες το 24ωρο καθώς και δυνατότητα αποθήκευσης των πολύτιμων αντικειμένων στο χρηματοκιβώτιο του ξενοδοχείου.

Οργανόγραμμα της επιχείρησης Λουτρά Λουτρακίου

Στο χώρο του ξενοδοχείου να συστεγάζεται σαλόνι-καφετέρια όπου οι πελάτες θα μπορούν να παρακολουθήσουν τηλεόραση ή να χαλαρώσουν ακούγοντας μουσική ή να απολαύσουν το καφέ τους και γενικώς να περάσουν ευχάριστα το χρόνο τους. Η ανακαίνιση των ξενοδοχείων θα κοστίσει περίπου 600.000 €.

Για ευκολότερη και μεγαλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών απαραίτητη κρίνεται η δημιουργία ενός υδροθεραπευτηρίου, όπου θα υπάρξει αύξηση των υδρομασάζ και των λουτήρων, ατομικών και ομαδικών, η δημιουργία αιθουσών χαμάμ και σάουνας καθώς και άρτια εξοπλισμένων αιθουσών για τις θεραπείες προσώπου και σώματος (SPA). Μία ομαδική πισίνα 500 τμ. Με κόστος περίπου 500.000 € και ατομικές πισίνες 200 τμ περίπου 350.000 €.

Επίσης, πρέπει να γίνει μια καλύτερη διαμόρφωση του εξωτερικού χώρου της πισίνας και του αναψυκτηρίου και να υπάρξει περισσότερη καθαριότητα. Διότι ο εξωτερικός χώρος των Λουτρών είναι ένα πολύ όμορφο μέρος με φυσικό περιβάλλον αλλά δεν αξιοποιείται όπως πρέπει (παλιές καρέκλες και τραπέζια, σκουπίδια). Η γενική αυτή διαμόρφωση θα κοστίσει περίπου 200.000 €.

Το αναμενόμενο κόστος της ανωτέρω ανακαίνισης και διαμόρφωσης του περιβάλλοντα χώρου ανέρχεται, σύμφωνα με μία πρώτη εκτίμηση που πρόσφατα έκανε ο μηχανικός περίπου 1.500.000 €.

6.9 Χρηματο - οικονομική κατάσταση

Στη χρηματοοικονομική κατάσταση αναφέρονται όλα τα έσοδα και οι δαπάνες που θα πραγματοποιούνται στη διαχειριστική χρήση.

ΕΣΟΔΑ	Ποσά σε €
ΠΑΓΙΑ ΕΣΟΔΑ (από ενοίκια,/έτος) • Super Market • Restaurant • Αναψυκτήριο - Πισίνα • Φυσικοθεραπευτή	8.500 66.000 135.000 4.600
ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ (ετήσια μ.ο. τιμών) • Ξενοδοχείο ΝΕΟΝ (2250 διανυκτερεύσεις x 42,5 €) • Ξενοδοχείο ΑΚΤΑΙΟΝ (2.300 διαν. x 22,00 €) • Ξενοδοχείο ΛΑΙΚΑ (6.7500 διαν. x 20,25 €)	92.625 50.600 136.687,5
ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΥΔΡΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΑ (πισίνες, μ.ο. εισιτ.) • Θερινή περίοδος: 110.000 άτομα x 4€ • Χειμερινή περίοδος 16.000 άτομα x. 16€	440.000 256.000
ΑΛΛΑ ΕΣΟΔΑ • Μπανιέρες (55.000 άτομα x. 4,5€) • Καταρράκτες (51.000 άτομα x 2€) • Σπηλαιοβάραθρο (17.000 άτομα x 3€)	247.500 120.000 39.000
ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	1.395.505,18
ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΩΝ ΑΣΧΟΛΙΩΝ	214.100,00
ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (τόκοι)	177,06
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	1.609.782,24

Δαπάνες προσωπικού

Θέση	Άτομα	Μισθός €/άτομο	Σύνολο € (x 14 μήνες)
Διευθύνων Σύμβουλος	1	928	13.000
Υπεύθυνος Οικονομικών & Διοικητικών Υποθέσεων	1	1.500	21.000
Υπεύθυνος Εγκαταστάσεων & Νερών	2	750	21.000
Λογιστής	1	800	11.200
Δικηγόρος	1	500	7.000
Συντηρητής-επιβλέπων Γενικών καθηκόντων	1	800	11.200
Υπάλληλοι γραφείου	6	850	71.400
Φροντιστής εξωτ. χώρου	1	800	11.200
Καθαρίστρια	12	650	109.200
Καμαριέρα	12	650	109.200
Λουτρονόμοι	6	850	71.400
Φύλακες	2	600	16.800
Ιδιωτική security	3	750	31.500
Ιατρός	1	1.400	19.600
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ			
• Αμοιβές και έξοδα προσωπικού			524.700,00
• Αμοιβές και έξοδα τρίτων			83.353,26
• Παροχές τρίτων			39.506,45
• Φόροι και τέλη			357.504,73
• Διάφορα έξοδα			11.584,24
• Τόκοι και συναφή έξοδα			11.584,24
• Αποσβέσεις			35.000,00
Γενικό Σύνολο Δαπανών			993.232,92

6.10 Αποτελέσματα χρήσης 2007

Με τα αποτελέσματα χρήσης διαμορφώνεται το τελικό αποτέλεσμα εκμετάλλευσης και προσδιορίζονται τα κέρδη. Αυτά έχουν ως ακολούθως:

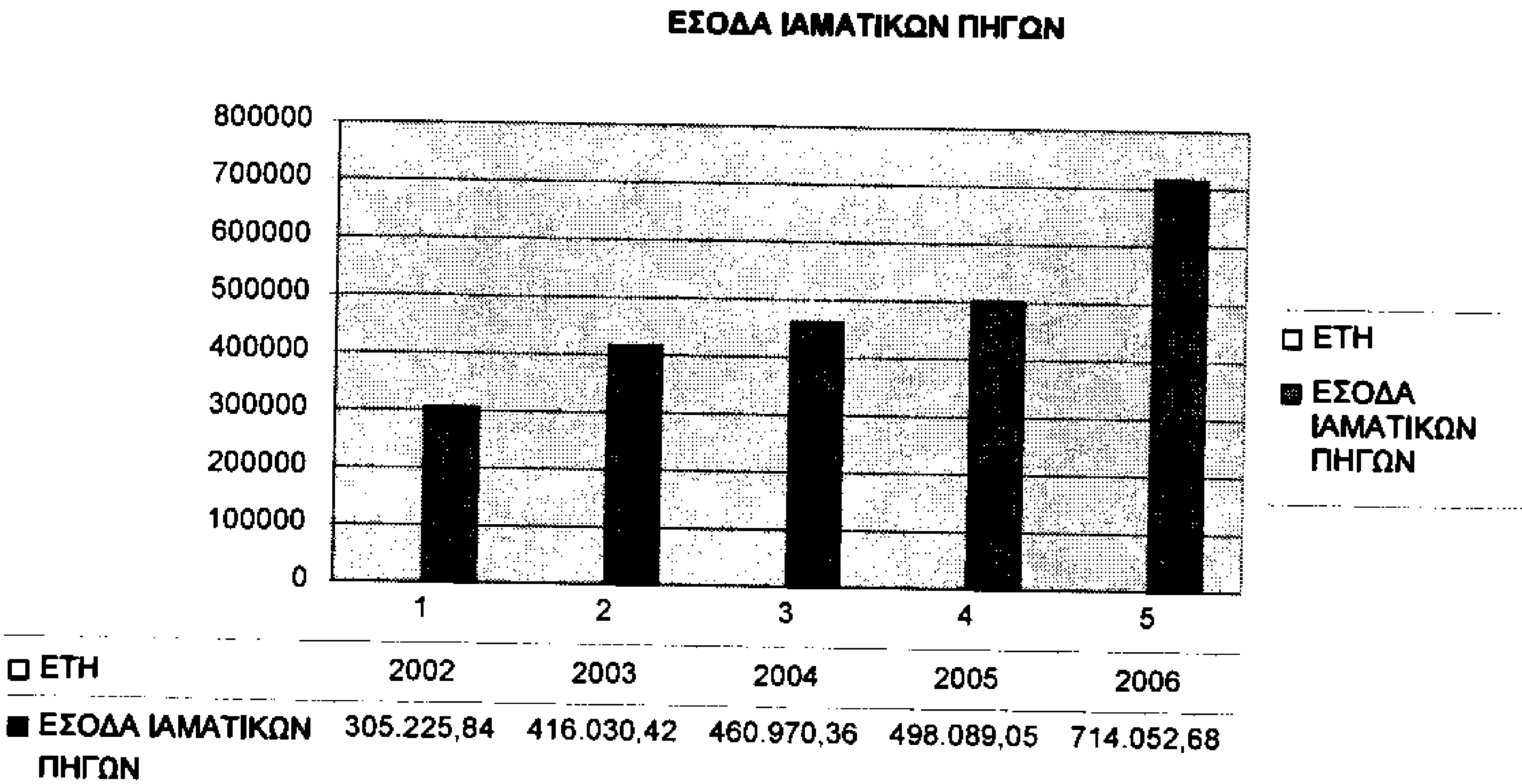
	Ποσά σε €
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (πωλήσεις)	1.395.505,18
– Κόστος πωλήσεων	900.000,00
ΜΙΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	495.405,18
+ Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεων	168.040,03
ΣΥΝΟΛΟ	663.545,21
– Έξοδα λειτουργίας και διάθεσης	73.438,90
ΜΕΡΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	590.106,31
+ Χρεωστικοί τόκοι	650,42
ΟΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	590.756,73
– Έκτακτα έξοδα και προβλέψεις	5.703,40
ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	596.460,13
– Αποσβέσεις	230.000,00
ΚΑΘΑΡΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ (προ φόρων)	366.460,13

Από την ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων και των αποτελεσμάτων χρήσης καθώς και των μελλοντικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων, εάν εφαρμοσθεί όπως αναλύθηκε ανωτέρω το επιχειρηματικό σχέδιο, η επιχείρηση αυτή μπορεί να είναι κερδοφόρα. Αυξήσαμε τα έσοδα λόγω των υψηλότερων τιμών που θα προκύψουν εξαιτίας των ανακαινισμένων εγκαταστάσεων και της δημιουργία νέου υδροθεραπευτηρίου, το οποίο θα επιφέρει αυξημένα έσοδα και κέρδη.

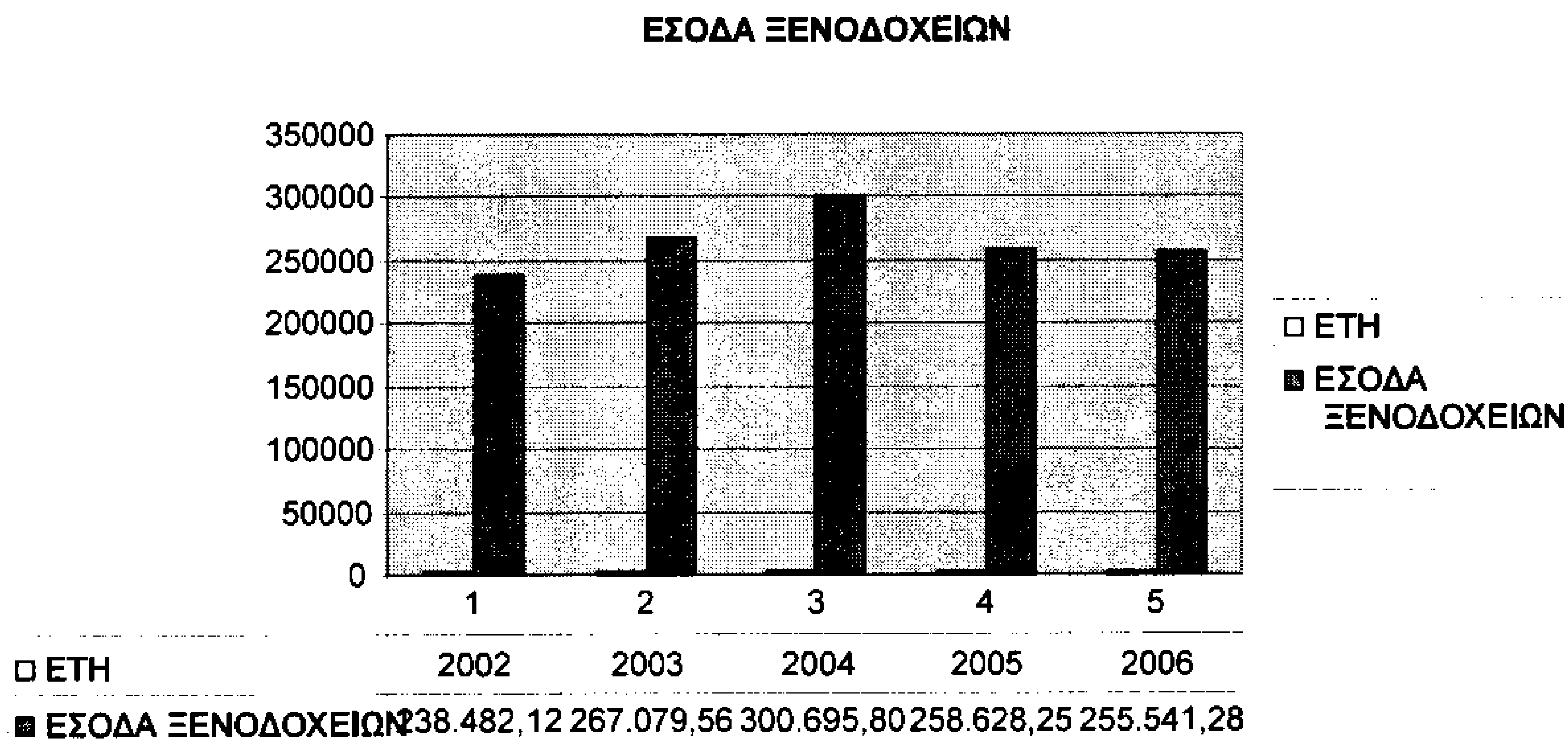

Παράρτημα Διαγραμμάτων – Πινάκων

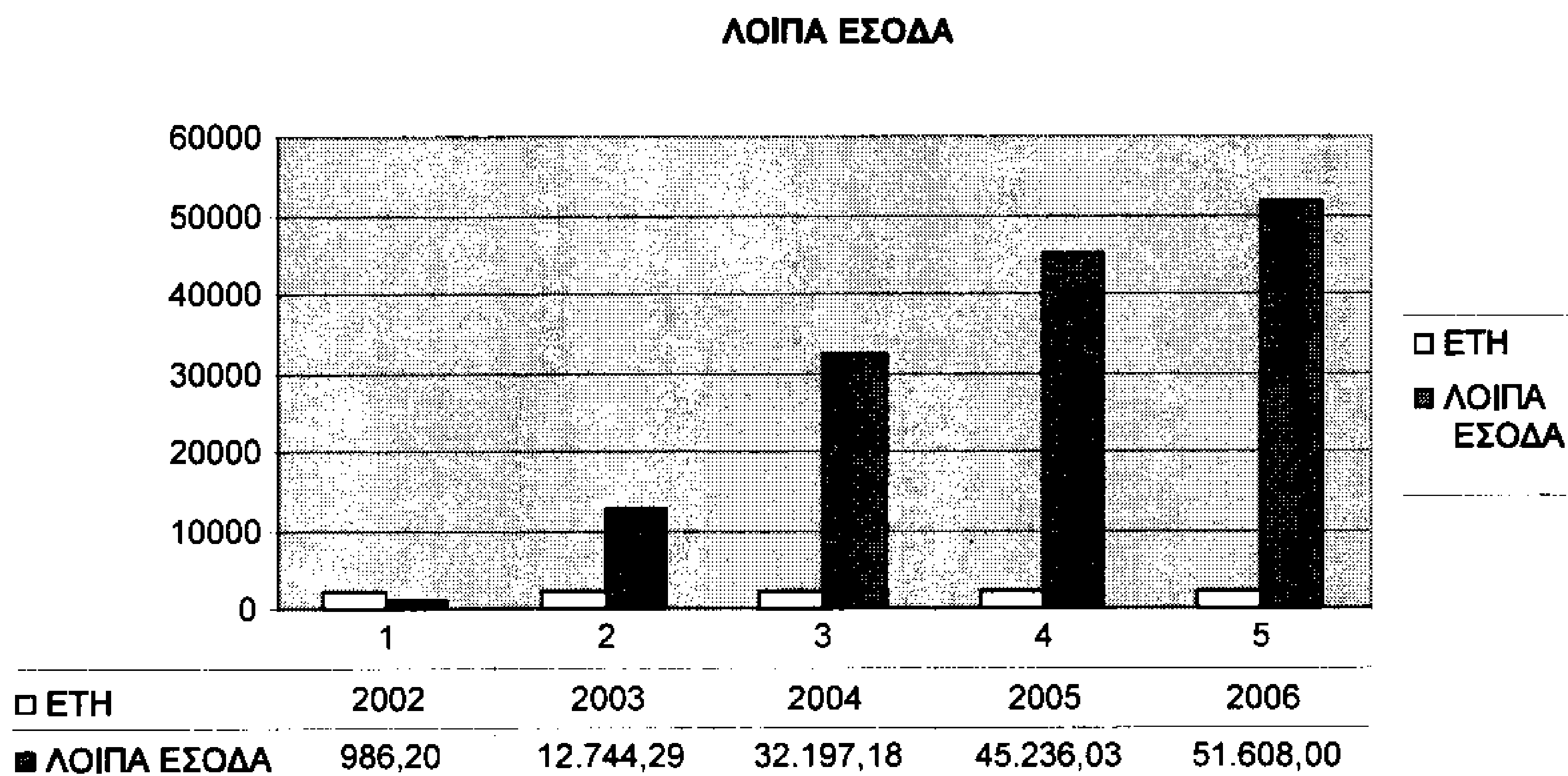
Διάγραμμα 1: Έσοδα ιαματικών Λουτρών Λουτρακίου, 2002-07, σε €

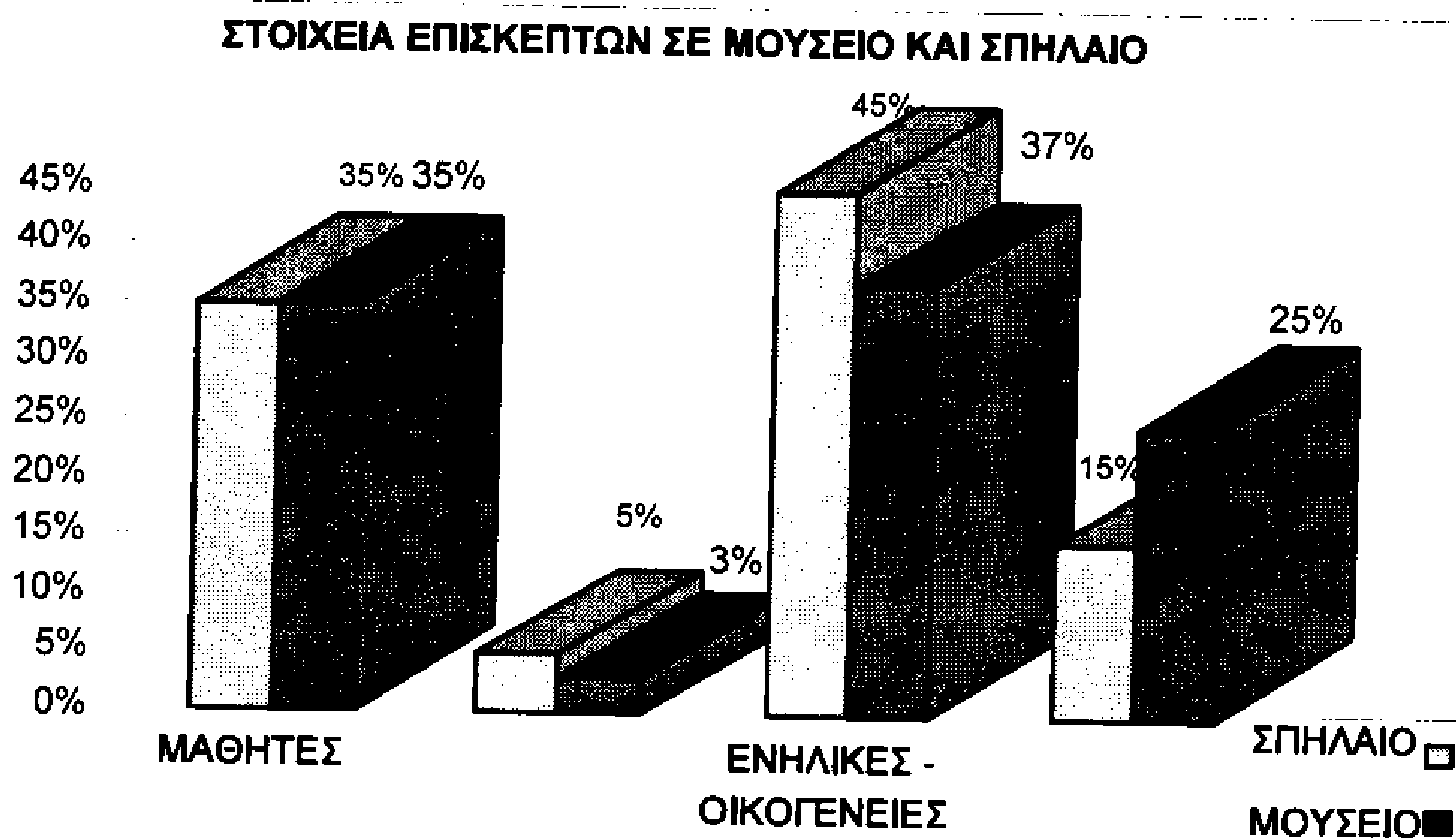
Διάγραμμα 2: Έσοδα Ξενοδοχείων Λουτρών Λουτρακίου, 2002-2006, σε €

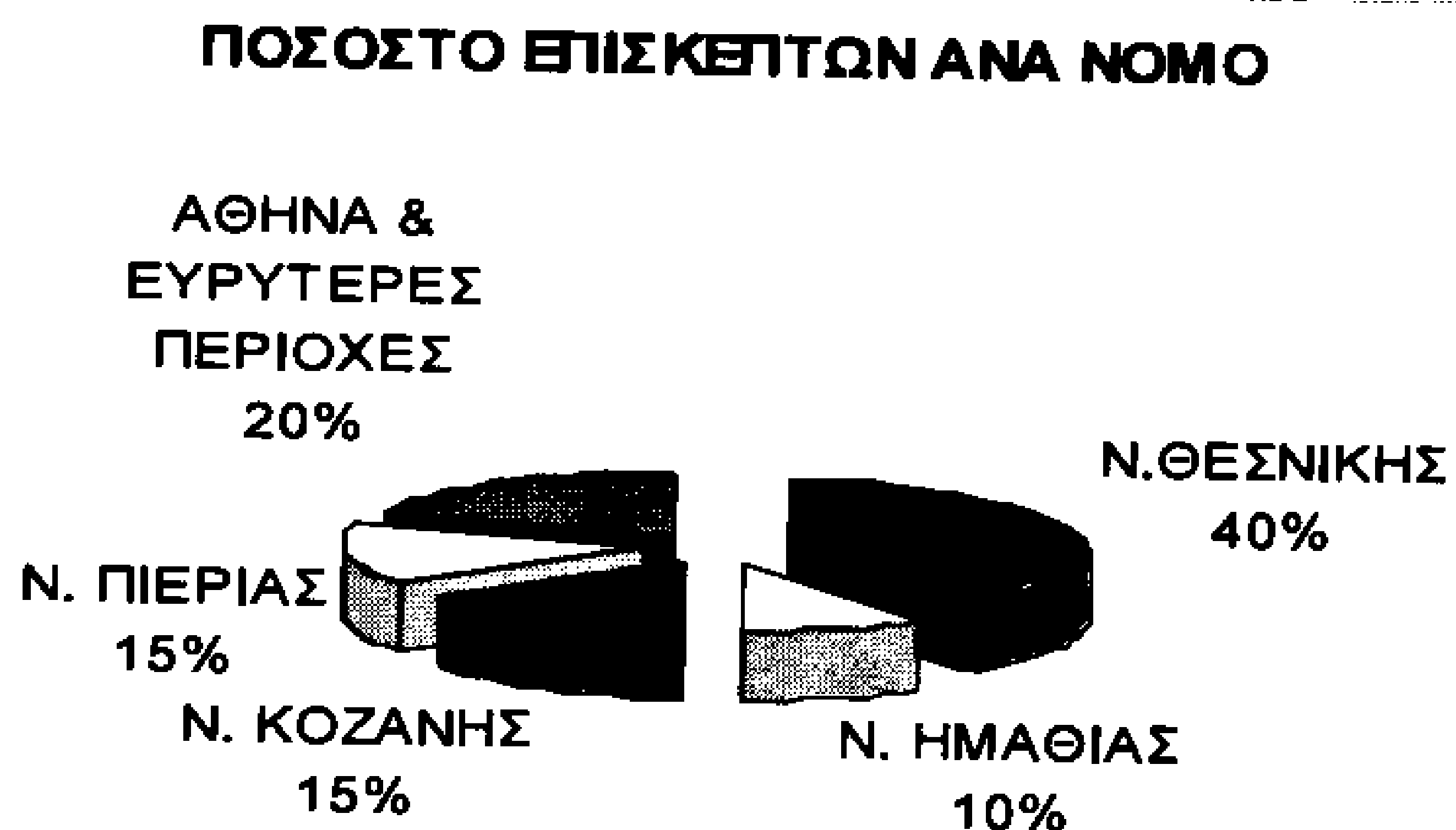
Διάγραμμα 3: Λοιπά έσοδα Λουτρών Λουτρακίου, 2002-2006, σε €

Διάγραμμα 4: Επισκέπτες Λουτρών Λουτρακίου, 2006, %

Διάγραμμα 5: Επισκέπτες Λουτρών Λουτρακίου/Νομό, 2006, %

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. CD Media Business, Business Plan και άλλο πληροφοριακό υλικό.
2. Έξαρχος Γεώργ., Καραγιάννης Στέφ. (2004), Αγροτουρισμός – Μοχλός για την ανάπτυξη της υπαίθρου, Θεσ-νίκη.
3. Έξαρχος Γεώργ., Μαντζάρη Ελισ. (2007), Ο κύκλος ζωής των παραθαλάσσιων και νησιωτικών τουριστικών προορισμών: Πολιτικές για έναν βιώσιμο τουρισμό, Τουριστικά θέματα, τόμ. 3, Αθήνα, σ. 89-105.
4. Καραγιάννης Στ., Έξαρχος Γεώργ. (2006), Τουρισμός – Τουριστική Οικονομία, Ανάπτυξη, Πολιτική, Ηράκλειο.
5. Λαλούμης Δ., Ρούπας Β. (1996), Διοίκηση προσωπικού τουριστικών επιχειρήσεων, Αθήνα.
6. Μαντζάρης Γιάν. (2004), Επιστημονική Έρευνα: Συγγραφή – Διαμόρφωση – Παρουσίασης Επιστημονικών Εργασιών, Θεσ-νίκη.
7. Μαντζάρης Γιάν. (2003), Σύγχρονη Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων, Γκιούρδας, Αθήνα.
8. Μαντζάρης Γιάν. (2003), Δυναμικό Marketing αγαθών και υπηρεσιών, Γκιούρδας, Αθήνα.
9. Μαντζάρης Ιωάν., Έξαρχος Γεώργ. (2007), Οι προοπτικές της τουριστικής ανάπτυξης στο ν. Πέλλας, Τουριστικά θέματα, τόμ. 2, Αθήνα, σ. 73-94.
10. Νόμος 3498/2006, Για τον ιαματικό τουρισμό.

Διαδίκτυο

www.in.gr

www.loutrapozar.com

www.anew.gr

www.thermalismos.gr

www.thisavros.gr

www.traveldeilnews.gr

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

Πλέσκα Κυριακή, εξωτερικός συνεργάτης - Λογίστρια

Ίσκου Μαρία, υπάλληλος της επιχείρησης Λουτρά Λουτρακίου - Λογίστρια

Δανάς Αργύρης, Πολιτικός Μηχανικός

Μπαλτάκης Ευριπίδης, Υπεύθυνος σπηλαιοβάραθρου

Προφίλ του Οργανισμού

Ο ΔΡ.Α.Τ.Τ.Ε. (Δράσεις για την Ανάπτυξη του Τουρισμού και της Τουριστικής Εκπαίδευσης) είναι ένας **μη κερδοσκοπικός οργανισμός** με έδρα την Αθήνα. Δημιουργήθηκε από στελέχη τουριστικών επιχειρήσεων και καθηγητές της τριτοβάθμιας τουριστικής εκπαίδευσης με τους παρακάτω αναφερόμενους σκοπούς:

- Ανάληψη δραστηριοτήτων με στόχο τη βελτίωση της τουριστικής και ξενοδοχειακής εκπαίδευσης σε όλα τα επίπεδα στην Ελλάδα.
- Ανάληψη δραστηριοτήτων για την ανάπτυξη του τουρισμού στην Ελλάδα.
- Ανάληψη δραστηριοτήτων με στόχο την εφαρμογή επιστημονικής διοίκησης στις ξενοδοχειακές και τουριστικές επιχειρήσεις.
- Διενέργεια ερευνών, μελετών και δημοσιεύσεων για την επιστημονική προσέγγιση του ξενοδοχειακού και του τουριστικού προϊόντος.
- Έκδοση περιοδικών και βιβλίων που αφορούν την επιστημονική ανάλυση του τουριστικού φαινομένου και των λειτουργιών των τουριστικών επιχειρήσεων.
- Οργάνωση μεταπτυχιακών προγραμμάτων στον τουρισμό σε συνεργασία με ιδρύματα του εσωτερικού και εξωτερικού.
- Γνωμοδότηση επί θεμάτων τουρισμού, επιχειρήσεων τουρισμού, ξενοδοχειακής και τουριστικής εκπαίδευσης.

ΜΕΛΗ

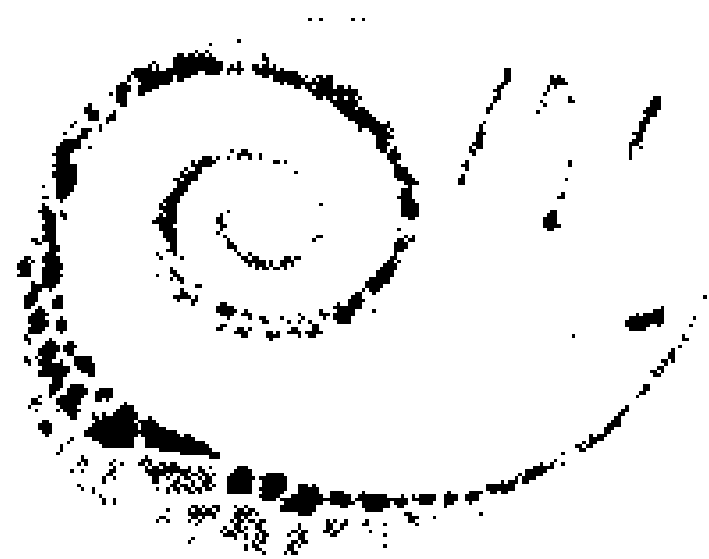
Το ΔΡΑΤΤΕ σήμερα αριθμεί περί τα 1.200 μέλη.

Τα **τακτικά μέλη** του ΔΡ.Α.Τ.Τ.Ε. είναι απόφοιτοι τουριστικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ταυτόχρονα στελέχη της τουριστικής βιομηχανίας ή εκπαιδευτικοί της τουριστικής εκπαίδευσης ή το κύριο επάγγελμά τους συνδέεται άμεσα με τον τουριστικό κλάδο. Ως συνδρομητές εγγράφονται επίσης **τουριστικοί οργανισμοί και τουριστικές επιχειρήσεις**.

Ως **δόκιμα μέλη** εγγράφονται μετα-λυκειακοί σπουδαστές τουριστικής εκπαίδευσης. Τα δόκιμα μέλη καταβάλουν **συμβολική συνδρομή**, δεν έχουν δικαίωμα ψήφου, αλλά έχουν δικαίωμα να ενημερώνονται και να εξυπηρετούνται από τις δράσεις του οργανισμού.

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΤΤΕ

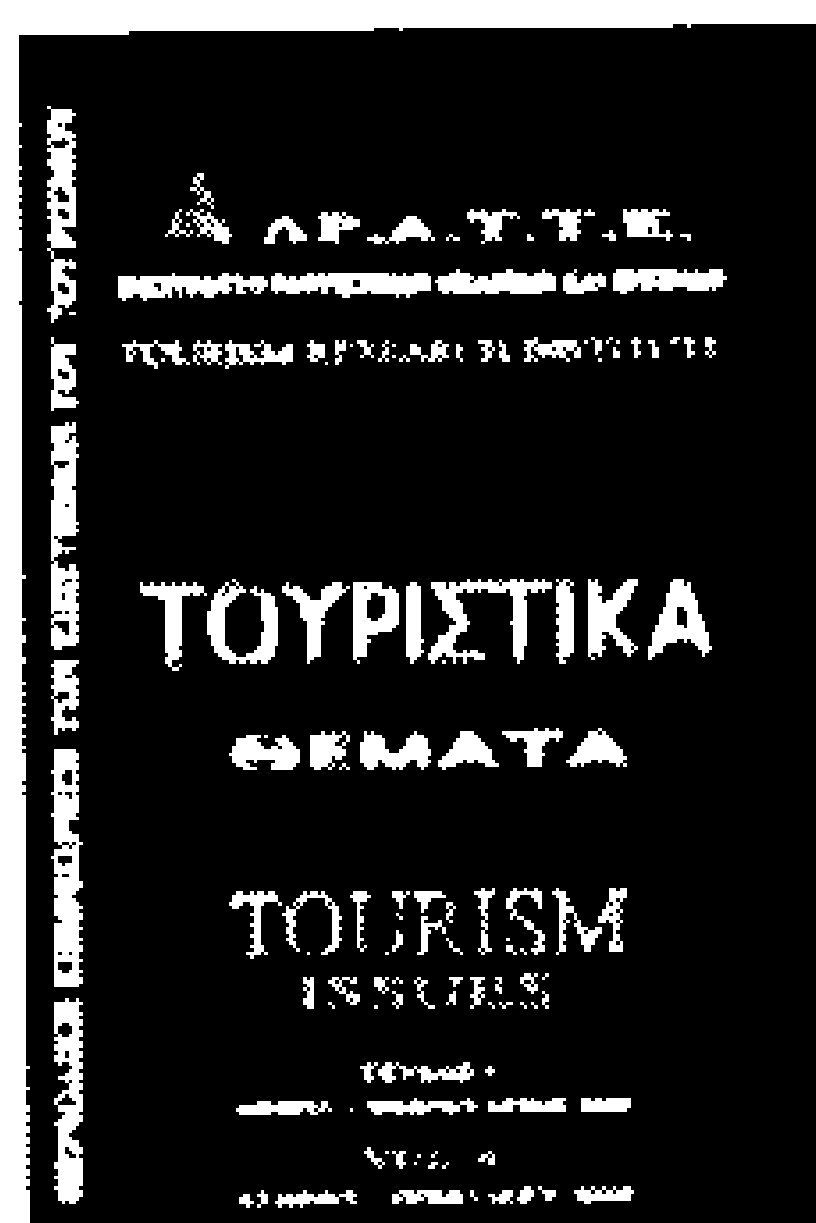
Στα πλαίσια του ΔΡΑΤΤΕ λειτουργούν δύο Ινστιτούτα:

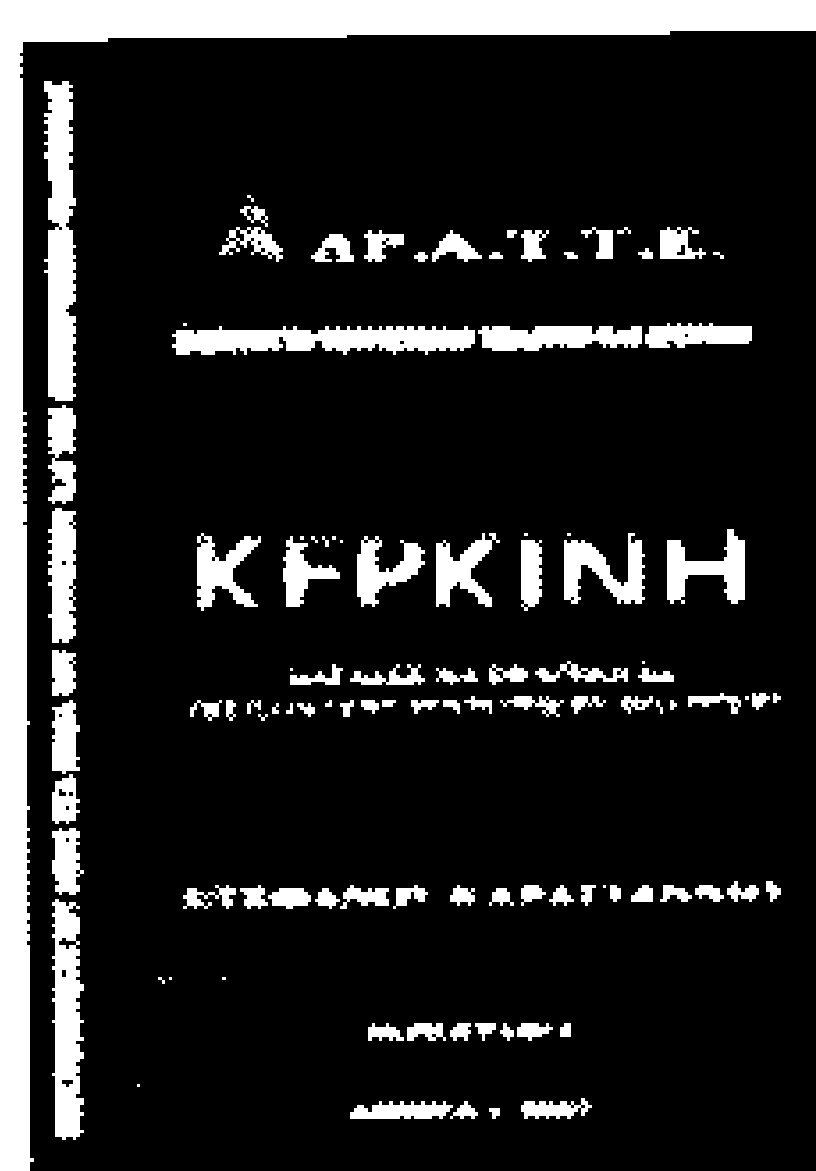
Το Ινστιτούτο Τουριστικών Μελετών και Ερευνών (Ι.Τ.Μ.Ε.) ή Tourism Research Institute (T.R.I.), που ιδρύθηκε με προορισμό να υπηρετήσει τους επιστημονικούς σκοπούς του οργανισμού και έχει ακαδημαϊκό προσανατολισμό.

Το Ινστιτούτο επιλαμβάνεται σε διαδικασίες παραγωγής και διάδοσης γνώσης με:

- Εκπαιδευτικές διαδικασίες
- Εκδόσεις επιστημονικών περιοδικών
- Εκδόσεις επιστημονικών εργασιών, μελετών και ερευνών
- Διοργάνωση διεθνών ακαδημαϊκών συνεδρίων

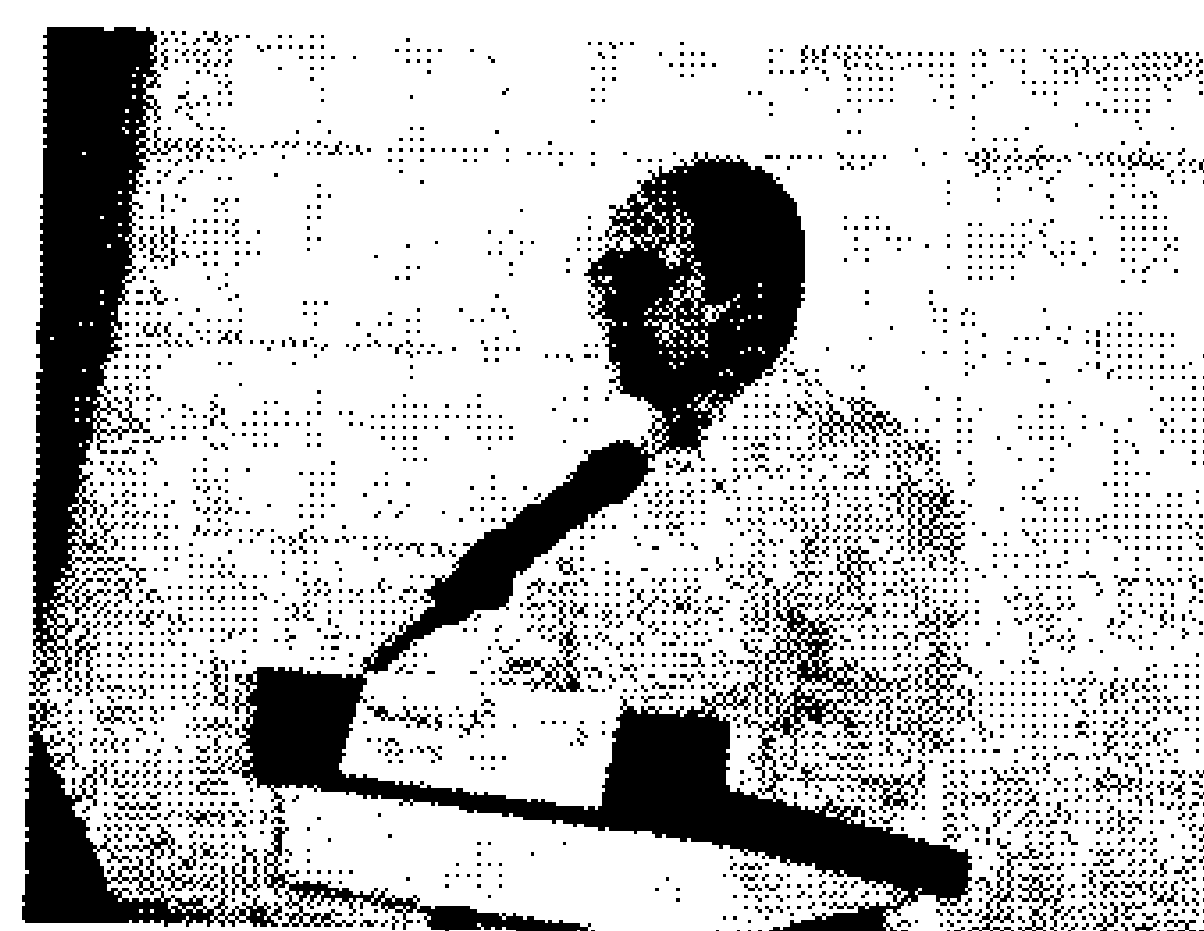
Το T.R.I. εκδίδει το διεθνές τριμηνιαίο επιστημονικό περιοδικό με τίτλο «Τουριστικά Θέματα» ή «Tourism Issues» όπου δημοσιεύονται πρωτότυπα άρθρα και πρωτογενείς ερευνητικές μελέτες. Τα άρθρα και οι μελέτες δεν πρέπει να έχουν δημοσιευτεί ποτέ ξανά. Οι εργασίες μπορούν να είναι γραμμένες στην Ελληνική, Αγγλική, Γαλλική ή Γερμανική γλώσσα και κρίνονται από τριμελή επιστημονική επιτροπή, τα μέλη της οποίας καλύπτουν συναφές γνωστικό πεδίο με το αντικείμενο της εργασίας.

Επίσης, το Ινστιτούτο έχει εκδώσει επιστημονικές έρευνες που πραγματεύονται θέματα του κλάδου

Το T.R.I. διοργανώνει, Διεθνή Ακαδημαϊκά Συνέδρια, όπως το 1^ο Διεθνές Συνέδριο «Tourism & Hospitality Management» που πραγματοποιήθηκε με επιτυχία, από τις 13 -15 Ιουνίου 2008, στο ξενοδοχείο Emmantina στη Γλυφάδα, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, έλαβαν μέρος σημαντικοί ομιλητές από την Ελλάδα και το εξωτερικό οι οποίοι ανέπτυξαν,

καίρια και επίκαιρα ζητήματα της τουριστικής βιομηχανίας και ξενοδοχειακής διοίκησης.

Το 2ο Παγκόσμιο Συνέδριο για τη Διοίκηση Τουρισμού και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας έχει προγραμματιστεί για τον Μάιο 2010 και θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα σε συνεργασία με τον Ο.Τ.Ε.Κ.

Στα πλαίσια του ΔΡΑΤΤΕ λειτουργεί επίσης το **Ινστιτούτο Αξιολόγησης Ποιότητας Τουριστικών Δραστηριοτήτων (Ι.Α.Π.Τ.Δ.)** με προσανατολισμό στην αγορά και έχει ως αντικείμενα:

- Την διοργάνωση συνεδρίων σε όλη την τουριστική Ελλάδα, με στόχο την αναβάθμιση των προσφερομένων τουριστικών υπηρεσιών
- Τον σχεδιασμό Συστημάτων Διασφάλισης Ποιότητας
- Την λειτουργία γραφείου διασύνδεσης των ενδιαφερομένων για εργασία μελών του ΔΡΑΤΤΕ με τις επιχειρήσεις του κλάδου.

Στα πλαίσια του Ι.Α.Π.Τ.Δ. λειτουργεί το **Service Quality Club**, που στοχεύει στην αναβάθμιση της ποιότητας του προϊόντος των επιχειρήσεων εστίασης που καλύπτουν τις σχετικές ανάγκες των τουριστών, δίνοντας έμφαση:

- ✓ στη συνεχή επιμόρφωση των επαγγελματιών
- ✓ στην συμβουλευτική υποστήριξη των συναφών Επιχειρήσεων
- ✓ στην διοργάνωση ημερίδων , εκδηλώσεων , διαγωνισμών και επιδείξεων επαγγελματικών πρακτικών .
- ✓ στη διαχείριση κινητικότητας των επαγγελματιών του κλάδου .

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Το ΔΡ.Α.Τ.Τ.Ε. αναπτύσσει πλήθος δραστηριοτήτων για την επίτευξη των σκοπών του. Αναλυτικότερα:

- Λειτουργεί **γραφείο διασύνδεσης** εργοδοτών και υπαλλήλων τουρισμού
- Λειτουργεί **βιβλιοθήκη** τουριστικών βιβλίων και περιοδικών, στην έδρα του Οργανισμού
- Υλοποιεί προγράμματα **εκπαίδευσης** των μελών του σε θέματα **λογισμικού τουριστικών επιχειρήσεων** και σε θέματα **καριέρας**
- Διαθέτει ειδικευμένους συμβούλους σε θέματα **μεταπτυχιακών τουριστικών σπουδών**
- Καλύπτει την **εκπαίδευση στις θέσεις εργασίας** απασχολούμενων σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις.
- Οργανώνει και υλοποιεί, αποστολές **συμβουλευτικών ομάδων ξενοδοχειακών επιχειρήσεων**, με στόχο την άμεση βελτίωση της ποιότητας του προϊόντος, των μεθόδων λειτουργίας των τμημάτων, τη μείωση του κόστους και τον προσανατολισμό των πωλήσεων.
- Αναλαμβάνει διενέργεια **ερευνών και μελετών** αναφορικά με την ανάπτυξη τουριστικών επιχειρήσεων ή τουριστικών περιοχών.
- Λειτουργεί **επιστημονικές ομάδες** οι οποίες ερευνούν την ισχύουσα κατάσταση σε σχέση με την τουριστική εκπαίδευση και την τουριστική πολιτική και συντάσσουν προτάσεις προς τους αρμόδιους φορείς.
- Διοργανώνει συνέδρια και ημερίδες με στόχο την ενημέρωση της αγοράς για τις εξελίξεις στις επιστήμες και στην τεχνολογία του σήμερα
- Διοργανώνει ακαδημαϊκά διεθνή συνέδρια
- Εκδίδει το επιστημονικό περιοδικό «Τουριστικά Θέματα»
- **Λειτουργεί καθημερινά γραφείο ενημέρωσης και υποστήριξης** στην Αθήνα, στην οδό Ζωοδόχου Πηγής 2, ώρες 18:00 έως 20:00.

Το ΙΑΠΤΔ οργανώνει κάθε έτος το θεσμοθετημένο Συνέδριο Ξενοδοχειακής Διοίκησης. Το 2008, στις 22 και 23 Μαρτίου, διοργανώθηκε το **5^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ξενοδοχειακής Διοίκησης** με θέμα: "F&B " στο ξενοδοχείο LEDRA MARRIOTT στην Αθήνα.

Το 6^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ξενοδοχειακής Διοίκησης θα πραγματοποιηθεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης, στις 7 και 8 Μαρτίου 2009, στο ξενοδοχείο Athens Ledra Marriot, με θέμα «Η Δυναμική της θέσης του Γενικού Διευθυντή Ξενοδοχείων στο Τουριστικό Γίγνεσθαι της Ελλάδας»

ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΗΜΕΡΙΔΕΣ

Συνολικά, ο ΔΡΑΤΤΕ έχει διοργανώσει με απόλυτη επιτυχία τις παρακάτω ημερίδες και συνέδρια, που προβλήθηκαν εκτενώς από τον τουριστικό τύπο:

- 30 Μαρτίου 2003 σε αίθουσα της έκθεσης «Τουριστικό Πανόραμα». Θέμα «**Η ανταπόκριση των προγραμμάτων σπουδών των Τουριστικών Τμημάτων ΤΕΙ στις ανάγκες της τουριστικής αγοράς**».
- 8 Απριλίου 2003, στο Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο Άμφισσας. Θέμα «**Ανώτατες Προπτυχιακές Τουριστικές Σπουδές - Ευκαιρίες Καριέρας στον Κλάδο του Τουρισμού**».
- 13 Απριλίου 2003. Αθήνα, Θεμιστοκλέους 5, στο Πνευματικό Κέντρο Κυθηρίων. Θέμα «**Ανάπτυξη Τουριστικών Προορισμών – Η περίπτωση των Κυθήρων**».
- 1 και 2 Δεκεμβρίου 2003 στο ξενοδοχείο PARK στην Αθήνα, 1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ξενοδοχίας Θέμα: «**Η Διοίκηση του ξενοδοχείου ως μοχλός μεγιστοποίησης του κέρδους**».
- 23 Φεβρουαρίου 2004 στο Ξενοδοχείο «Πέλαγος» στη Χαλκίδα, ημερίδα για τον τουρισμό στην Εύβοια με θέμα «**Ανάπτυξη των Επιχειρήσεων Φιλοξενίας**».
- 17 Μαΐου 2004 στη Σίφνο ημερίδα με θέμα «**Η σημασία της Ποιότητας για την Οικονομική Αποδοτικότητα των Τουριστικών Επιχειρήσεων**» σε συνεργασία με τη Δ.Ε.Τ.Α.Σ. (Δημοτική Επιχείρηση Τουριστικής Ανάπτυξης Σίφνου).

- 22 Μαΐου 2004 σ την Παραλία Κατερίνης στο Ξενοδοχείο Mediterranean Resort ημερίδα με θέμα «**Μέθοδοι Ανάπτυξης Επιχειρήσεων Φιλοξενίας**» σε συνεργασία με την Ένωση Ξενοδόχων Παραλίας Κατερίνης.
- 5 και 6 Φεβρουαρίου 2005 στο ξενοδοχείο LEDRA MARRIOTT στην Αθήνα, **2° Πανελλήνιο Συνέδριο Ξενοδοχίας** με θέμα: «**Θεωρία και Πράξη στη Σύγχρονη Διοικητική των Ξενοδοχειακών Λειτουργιών**».
- 19 και 20 Μαρτίου 2006 στο ξενοδοχείο LEDRA MARRIOTT στην Αθήνα, το **3° Πανελλήνιο Συνέδριο Ξενοδοχίας** με θέμα: «**Η δυναμική της διαχείρισης των ξενοδοχειακών λειτουργιών στην αποτελεσματική διοίκηση των ξενοδοχειακών μονάδων**».
- 4 Ιουνίου 2006 στη Σίφνο, σεμιναριακή διημερίδα με θέμα «**Μέθοδοι Διαχείρισης Επιχειρήσεων Φιλοξενίας**» σε συνεργασία με τη Δ.Ε.Τ.Α.Σ. (Δημοτική Επιχείρηση Τουριστικής Ανάπτυξης Σίφνου).
- 17 και 18 Μαρτίου 2007 στο ξενοδοχείο LEDRA MARRIOTT στην Αθήνα, το **4° Πανελλήνιο Συνέδριο Ξενοδοχίας** με θέμα: "**Μεγιστοποίηση των Ξενοδοχειακών Πωλήσεων**".
- 12 Μαΐου 2007 στη Λέρο, ημερίδα με θέμα "**Η Σημασία της Τουριστικής Εκπαίδευσης στο Προϊόν των Επιχειρήσεων Φιλοξενίας**" σε συνεργασία με το Δήμο Λέρου.
- 22 και 23 Μαρτίου 2008 στο ξενοδοχείο LEDRA MARRIOTT στην Αθήνα, το **5° Πανελλήνιο Συνέδριο Ξενοδοχίας** με θέμα: "F&B".
- 13, 14 και 15 Ιουνίου 2008, το διεθνές ακαδημαϊκό συνέδριο "1st International Conference on Tourism and Hospitality Management" στο ξενοδοχείο Εμμαντίνα στη Γλυφάδα Αττικής

Επιπλέον, το ΔΡΑΤΤΕ συμμετείχε με εισηγήσεις εκπροσώπων του σε συνέδρια και ημερίδες, ενώ δημοσίευσε πλήθος άρθρων σε περιοδικά του κλάδου.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Μπορεί κανείς να επισκεφτεί το ΔΡ.Α.Τ.Τ.Ε. στην διεύθυνση **Ζωοδόχου Πηγής 2, Αθήνα 10681** ή να τηλεφωνήσει στον αριθμό **210 3806877** από Δευτέρα έως και Παρασκευή, ώρες 18:00 έως 20:00. Επίσης κάποιος μπορεί να επικοινωνήσει με φαξ στο **210 3806302** ή να επισκεφθεί τις ιστοσελίδες μας στη διεύθυνση **www.dratte.gr** και να αποστείλει e-mail στη διεύθυνση **info@dratte.gr**

ΔΡ.Α.Τ.Τ.Ε. PROFILE

ΔΡ.Α.Τ.Τ.Ε. (Action for the Development of Tourism and Tourist Education) is a **non-profit Association** situated in Athens. Executives of tourist enterprises and professors of third degree tourist education created it with a view to:

- ensure the permanent contact of education with the job market
- support with scientific information and modern know-how the tourist enterprises
- assemble and give intensity in the voice of specialists in tourism
- support the planning of realistic tourist policy
- propose and apply solutions in the problems of the sector.

ACTIVITIES

The ΔΡ.Α.Τ.Τ.Ε. develops a variety of activities for the achievement of its aims. More analytically:

- Functions **office of interconnection** of employers and employees of tourism
- Mainains **library** of tourist books, magazines, research and studies in the establishment of the Association
- It materialises programs of **education** of its members on issues of **software for tourist enterprises** and on career issues
- It allocates specialised advisers on **postgraduate tourist** studies issues
- It activates a **Pan-Hellenic** network of advisers as for the principals of **Model EN ISO 9001: 2000** with specialisation exclusively in the hotel units, educated from TÜV Süddeutschland
- It covers the **education at work** for occupied in the hotel enterprises, with covering of expenses from the program LAEK.
- It organises and materialises, missions of **advisory teams of hotel enterprises**, aiming at the direct improvement of quality of product, the methods of operation of departments, the reduction of cost and the orientation of sales.
- It undertakes the implementation of **researches** and **studies** in regard to the development of tourist enterprises or tourist regions.
- It supports the tourist enterprises on issues of **modern technology**, as the **computerization** and the **projection and promotion** via Internet.
- It functions **scientific teams** that examine the present conditions concerning the tourist education and the tourist policy and construct proposals to the responsible institutions.
- It functions daily office of information and support in the address **Zoodohou Pigis 2** in **Athens** hours 18:00 until 20:00.

CONGRESSES

The association, apart from activities for education, social events and communication of its members (as the New Year party), during the years 2003 and 2004 organised with absolute success the following meetings and congresses, that were supported extensively by the tourist press:

- ◇ 30 March 2003 in a room of the exhibition "Tourist Panorama" with subject **"the correspondence of studies in the Tourist Departments of TEI (POLYTECHNIC COLLEGES) to the needs of the tourist market"**
- ◇ 8 April 2003, in the Technical Vocational School of Amfissa on the subject **Undergraduate Studies in Tourism-Career Opportunities in the Tourism Sector**
- ◇ 13 April 2003. Athens, Themistokleous 5, Academic centre on the subject **"Development of Tourist Destinations - the case of Kythira"**
- ◇ 1 and 2 December 2003 in Park hotel in Athens, **1st Pan-Hellenic Hotel Congress** on the subject: **"The Administration of hotel as lever of profit maximization"**.
- ◇ 23 February 2004 in the Hotel "Thalassa " in Chalcis, meeting for tourism in Evia on the subject **"Development Hospitality Enterprises"**
- ◇ 8 May 2004 in Siphnos meeting on the subject **"the importance of Quality for the Economic Efficiency of Tourist Enterprises "** in collaboration with the D.E.T.A.S. (Municipal Enterprise of Tourist Development of Siphnos)
- ◇ 22 May 2004 at the **Beach of Katerini** in the Hotel Mediterranean Resort meeting on the subject **"Methods of Developing Hospitality Enterprises"** in collaboration with the Union of Hoteliers of Katerini Beach
- ◇ 5 and 6 February 2005 in LEDRA MARRIOTT hotel in Athens, **2nd Pan-Hellenic Hotel Congress** on the subject: **"Theory and Practice in Modern Administrative of Hotel Operations "**.
- ◇ 21 and 22 March 2006 in LEDRA MARRIOTT hotel in Athens, **3th Pan-Hellenic Hotel Congress** on the subject: **"Hotel Business "**.
- ◇ 4 June 2006 in Siphnos seminar on the subject **"Hospitality Management "** in collaboration with the D.E.T.A.S. (Municipal Enterprise of Tourist Development of Siphnos)
- ◇ 17 and 18 March 2007 in LEDRA MARRIOTT hotel in Athens, **4th Pan-Hellenic Hotel Congress** on the subject: **"Maximizing Hotel Sales"**.
- ◇ 12 May 2007 at Leros island meeting on the subject **"Tourism Education and Hospitality Quality"** in collaboration with the Municipality of Leros.

Moreover, DRATTE participated with its proposals to congresses and meetings through representatives, while it published a plethora of articles in periodicals of the sector.

ΔΡ.Α.Τ.Τ.Ε. INSTITUTES

Tourism Studies and Research Institute

Within the scope of the union there is an Institute relevant to Tourism Studies and Research (T.S.R.I.), which is created to serve the scientific purposes of the union. The institute makes surveys and researches, actions of training in tourism and tourism enterprises by itself, as well as in collaboration with foundations, unions and enterprises in Greece or abroad. I.T.M.E. also organizes scientific meetings and conferences. I.T.M.E. is responsible for facts of scholarships for all levels of education. The scholar choice criteria are set by command of the Board of Directors of DR.A.T.T.E.

Quality Evaluation Institute

Within the scope of the union there is the Quality Evaluation Institute (Q.E.I) which researches Quality Managing Methods for tourism enterprises. Q.E.I has formed an original system of hotel product quality management, according to the principles of I.S.O. Q.E.I activates executive advisors for the performance of this system

MEMBERS - COLLABORATIONS

DR.A.T.T.E **full members** are graduates of the Faculty of Tourism and executives in the tourism industry or tutors of tourist education or their main occupation relates directly with the tourist sector. Subscribers can be also **Tourist organisations** and **tourist enterprises**.

As **able members** can register students of tourist education. They pay **token subscription**, and they do not have right of vote, but they have the right to receive information and support in the frame of the association's activities.

DRATTE disposes **1.100 members**. Among them are **the most successful professionals** in the field and **tourist enterprises** from all Greece. In the arms of the association also act the most important Greek **specialised scientists** of the sector, as enough important scientists from abroad.

The activities and proposals of DRATTE supports the Ministry of Tourist Development, while the association collaborates with the Pan-Hellenic Federation of Hotel Directors, with the Union of Hotel Directors of Attica, with the Pan-Cretan association of Hotel Directors, with the Union of Beach Hotels, with the Union of Barmen of Greece, while its member is the Municipal Enterprise of Tourist Development of Siphnos. The Association collaborates individually with several tourist institutions and Municipalities of the country, while it maintains excellent and close relations with the tourist press. Also it collaborates closely with the international environmental organisation AWISH and its Greek department AWISH-HELLAS.

COMMUNICATION

Anyone can visit the DR.A.T.T.E. in the address 2 Zoodohou Pigis str. in Athens (Postal Code 0678) or can call at the +30210 3806877 from Monday up to Friday, hours 18:00 until 20:00. Additionally, someone can communicate via fax in the +30210 3806302 or visit our web pages in the address www.dratte.gr or can send e-mail in the address info@dratte.gr

*Τα Τουριστικά Θέματα εκδίδονται με την
υποστήριξη του Θμίλου Airotel*

AIROTEL

ΑΙΡΟΤΕΛ ΓΡΟΥΠ

Αεροπορική εταιρεία με
αεροσκάφη Airbus A320neo
και A321neo

ISSN